

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLÜSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON-CARLSSON

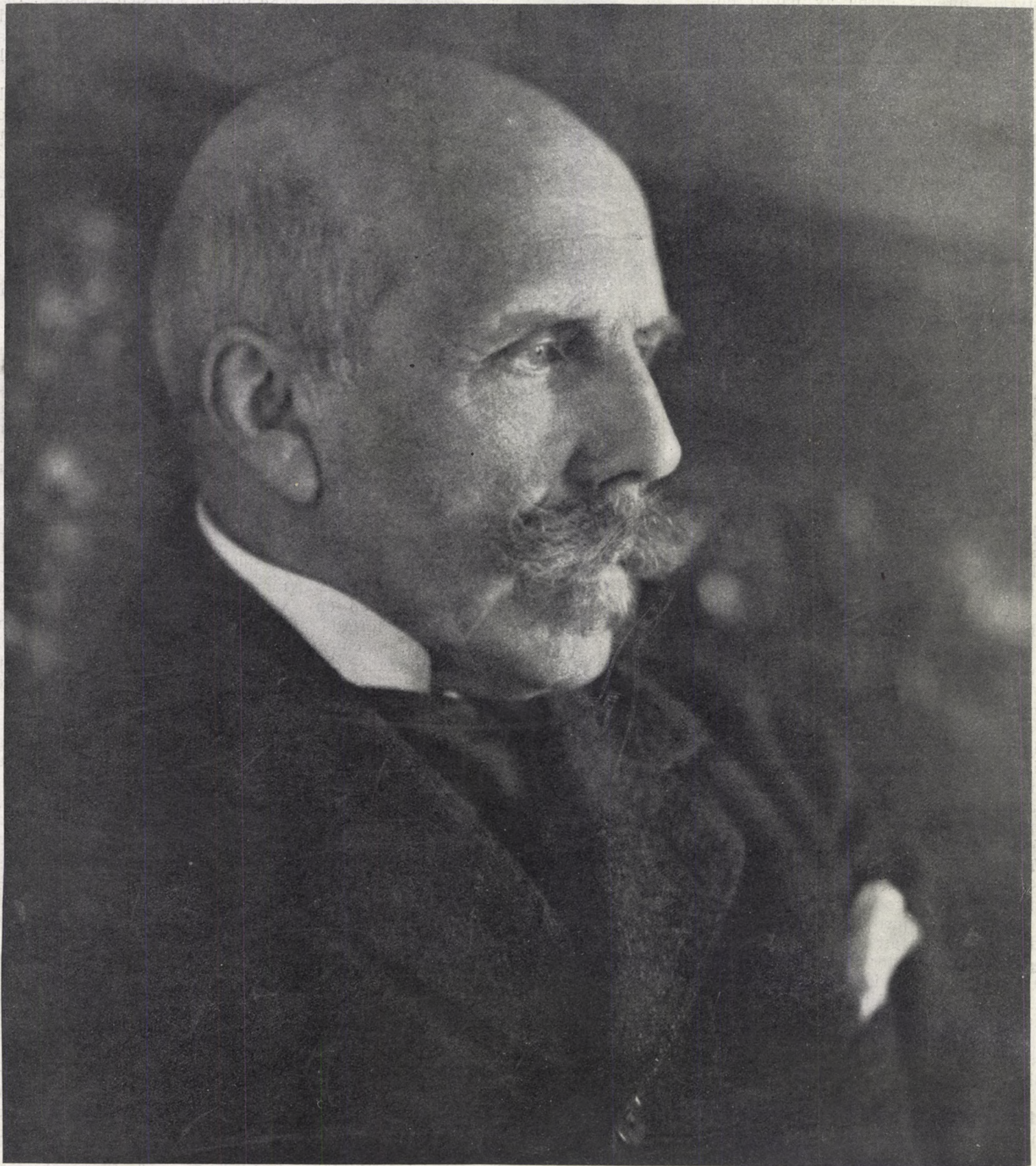
UPPLAGA **A**

N:o **5**

DEN 4 FEBR. 1923

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EBBA THEORIN

Georg von Rosen,
den svenska målarkonstens
grand old man. 80 år
den 13 februari.
Foto Rosenberg.

VI OCH DE VÅRA. EN TEATERPARALLEL

AV PRINS WILHELM

DET ARBETAS I VÅRA DAGAR för högtryck på Londons scener. Nästan alla teatrar ge två föreställningar om dagen och skådespelarna klaga rätt allmänt på den stränga tjänstgöringen. Och undra på det, när matinéerna sluta så sent, att de uppträdande nätt och jämt hinna få sin rituella kopp te innan det redan är tid för middagen eller kvällsföreställningen. Och vad denna senare beträffar, knusslar man sannerligen inte med tiden. Bortåt fyra timmar vara nog de flesta. Vad som här hemma räcker och blir över till ett helaftonstycke, föregås gärna av någon enaktare, som visst inte behöver vara bland de korta. Det där bruket med »curtain-lever», som väl ursprungligen kommer från Frankrike, bottenar innerst i storstadsförnämigheternas ingrodde vana, att sätta sig sent till middagsbordet och endast ogärna stiga upp därifrån. Det är så bekvämt med någon mindre viktig pjäs man inte behöver se, som föregår det riktiga spektaklet. Ungefär som smörgåsbordet före soppan. Valuta för pengarna får man i alla fall.

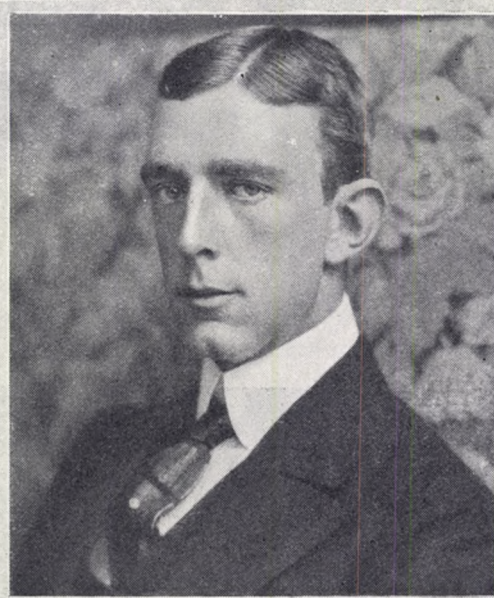
Jämförelsen mellan svensk och engelsk teater inställer sig osökt, om man inom en kortare tidsperiod råkat se en pjäs i London på originalspråket och därefter dess transplantation till svensk jordmån. Jag tänker nu närmast på Loyalties, som hade sin premiär på Svenska Teatern förliden vecka.

I Thamesmetropolen hade den sitt oundvikliga smörgåsbord, bestående av första akten ur Barrie's treaktare »Shall we join the ladies?», vilket gjorde, att aftonföreställningen inte slutade förrän närmare midnatt. Det var en tilltrasslad härva med motivet »tretton till bords» som ledtråd, och när ridån gick ner, var man precis lika klok som när den gick upp. Detta sakförhållande må emellertid vara även en medelmåttig begåvning förlåtet. Ty det begav sig, att själva den skicklige författaren till den utmärkt dramatiska början nystade ihop handlingen till den grad, att han föredrog att inte alls reda upp den igen utan lämnade fortsättningen oskriven. Vilket ur reklamsynpunkt säkerligen var förträffligt. Det finns nämligen ingenting som så sätter en publiks fantasi i rörelse som ett ouppklarat mysterium. Fältet är fritt för gissningar och kommentarer. Idén kan för resten vara något att taga fasta på för en dramatisk författare, behäftad med en viss portion lättja. Han behöver bara vispa upp en första akt, trassla ihop handlingen till en hårdknut, ladda den med knalleffekter och sedan lägga armarna i kors och säga till publiken: var så god och klara ut resten själv. Men det är just vad den inte kan, och därför tror den att han är ett sekularsnille, som ensam sitter inne med hemligheten, då problemet i själva verket inte ens i tankarna blivit löst.

Akten var för resten utmärkt, och man hade gärna sett en fortsättning. Spelet förstklassigt och dekorationerna inskränkta till svart draperiscen.

Så kom då äntligen »Loyalties» bortåt notiden. Och här börjar denna lilla parallel mellan St. Martin's och Svenska Teatern.

Efter en pristävling om namnet i Göteborg, döptes stycket i översättning till »Vi och de våra». Andra pris erövrades av resp. »Skenets riddarvakt» och »Årans komedianter», medan i tredje förslagsrummet sat-

Prins Wilhelm. Ateljé Jäger foto.

Idun har här nöjet att presentera vår furstlige författare prins Wilhelm i en alldeles ny skepnad, nämligen teaterkritikerns. Närmaste skälet till att prinsens debuterar som sådan är som nedan synes att därmed givits tillfälle till en intressant jämförelse mellan svensk och engelsk skådespelarkonst. Det är emellertid Iduns förhoppning att även framtiden få äran räkna prins Wilhelm som medarbetare på detta speciella område.

tes »En för alla och alla för en». Det är dumt att tvista om ett namn, som redan för länge sedan övergått till allmänhetens egendom. Var och en har sin smak: teaterdirektören sin och publiken vanligen en annan. I det här fallet kom väl författaren först i tredje hand. Översättningen är utan tvivel tydlig. Men nog förefaller det undertecknad som om man i allmänhet borde försöka hålla sig mera till originalet än vad här ofta sker. Hur ofta händer det ej, att den svenska titeln blivit till den grad omstuvad, att man rakt inte känner igen stycket när man ser det annonserat på dess eget språk. Svenskhet är nog bra, men man får inte offra allt för mycket på det fosterländska altaret bara för att få ett namn, som faller lätt i minnet, men som samtidigt till oigenkännlighet förvränger originalet. Loyalty betyder just lojalitet, hänsyn eller plikttröhet. Varför då inte översätta pluralisformen med »Lojalitet och lojalitet», »Hänsyn och hänsyn», »Plikt och plikt» el. d. Så har man samtidigt tagit fasta på det engelska ordet och undviker en visserligen innehållsriktig men ändå onödig omskrivning.

Pjäsen innehåll torde vid det här laget vara allmänt bekant genom recensioner från Stockholm och Göteborg, varför det kan lämnas å sido. Återstår således blott att anställa några jämförande spelbeträktelser.

Låt oss då först konstatera, att både London och Stockholm gjorde sin sak förträffligt. (Göteborg känner jag ej till.) Men det blev ändå två olika pjäser. I London hade man lagt an på att så länge som möjligt dölja den skyldige Dancy, då där-

emot här, tack vare spel och mask, tjuven genomskådades redan vid sin entré i andra akten. Eric Maturin hade på St. Martin av den skyldige gjort en bredaxlad, ej osympatisk sport-typ med en inbunden, något kantig karaktär sådan man ofta möter den bland medelklassens engelsmän. Det fanns ingenting ödesmärkt över figuren. Hedkvist hade däremot anlagt en mask, som allt för tydligt skvallrade om dålig moral, hänsynslöshet och predestinerad brottslighet. Härigenom kommo misstankarna att nästan omedelbart ta fast form och utpeka honom som den skyldige. Som konstnärlig prestation stod emellertid den svenska tolkningen över den engelska. Huruvida den var riktigare, vill jag låta vara osagt. Ty denne Dancy är dock en gentleman och en gammal beprövad officer, som därför visserligen inte behöver besitta någon högre grad av kultur, men som ändå måste ha en viss polityr över sitt uppträdande. Så, som han framställdes på svenska, skulle han knappast kunna tänkas förekomma i det exklusiva sällskap, där han rör sig. Genom att i det längsta dölja brottslingen, stegras också spänningen inför problemets lösning, som inte bör ligga i öppen dag redan från början. I det fallet föredrar jag i alla händelser den engelska versionen, som nog kommer författarens avsikt närmast. Hedqvists underbara förmåga att med ytterst små medel vinna stora effekter och spara sina resurser till de avgörande ögonblicken, saknade emellertid Maturin, som rörde sig på ungefär samma jämnstrukna plan hela kvällen igenom. Däremot var själva typen mera trovärdigt engelsk, något som ju inte heller bör förvåna. Och man tvivlade inte ett ögonblick på, att denne tränade idrottsman verkligen kunnat företaga det vågade språnget till balkongen, något som den svenske framställarens figur lät sätta i tvivelsmål.

Styckets förörrättade jude spelades av Ernest Milton och Gösta Ekman. Bägge hemförde konstnärliga segrar. Den förre visade en smidig, ålande natur på vilken den harmsna societetens skällsord tycktes bita lika litet som vattnet på en gås. Det snärtande sarkastiskt överlägsna poängterades också skarpt. Den senare gjorde en kraftigare typ, hänsynslösare i sitt uppträdande och bittrare i ordväxlingen. Milton hanterade stickvärjan med osviklig smidighet, aldrig missande ett utfall; Ekman slog huvudet på spiken med stridsklubban, så det gnistrade om vapnet. Bägges masker voro förträffliga och skilde sig egentligen endast däruti, att den enes näsa var rak och den andres krokig. Även kostymerna överensstämde på ett rent förbluffande sätt på ett undantag när: sovdräkten. Det kan synas vara en detalj och en småaktig anmärkning. Men en så rik och så raffinerad engelsk jude, som har en så vacker nattrock i svart och silver på sig medan han promenerar omkring i sitt eleganta sovrum framför toalettbordets dignande uppsatser av burkar och flaskor ur den gedigna läderkappsäcken, kan omöjligt låta ett par ljusa och randiga pyjamasben sticka fram under kimonons mörka sidenkant. Det svär för mycket, och färgen borde därför dämpas. Milton's voro mörklila!

Björne, Brunius, Keil-Möller, Johansson och Klintberg hade tagit sina typer på kor-

SVENSKA GODS OCH GÅRDAR

EN NY OCH VÄRDEFULL ARTIKELSERIE I IDUN.

Ahlbys nuvarande ägare, dr Alfred Ekström med fru.

IDUN HAR EFTER ÖVERENSKOMMELSE med det välkända Hasse W. Tullbergs förlag utverkat tillstånd att publicera ett antal herrgårdsskildringar som ingå i det under tryckning varande nationalverket Svenska gods och gårdar.

Verket, som blir rikt illustrerat, kommer att omfatta 700 herrgårdsskildringar. Det utarbetas av majoren friherre Erik Åkerhielm som författare med A.-B. Hasse W. Tullberg som förläggare.

Varje skildring ger i stora, enhetliga drag en ur första hand hämtad totalbild av egendomen, nämligen ett angivande av dess geografiska läge, dess areal och senaste taxeringsvärde, uppgift om industriella anläggningar, historiska minnen m. m.

Arbetet, som blivit något försenat på grund av initiativtagarens, överstelöjtnant W. Planting-Gyllenbågas frånfalle förliden höst har hittills omfattats med synnerligen stort intresse.

*

net och verkade övertygande londonbor. Deras framställning av sina roller gick fullkomligt parallellt med den engelska. Särskilt Klintbergs mask var t. o. m. så väl genomförd, att han verkade mera engelsk än engelsmännen själva. Vilken tvivelaktiga komplimang uteslutande är menad som ett erkännande. Den gamle lord St. Erth hade däremot en riktigare och finare tolkare på St. Martin, likaså Colford och Borring. I synnerhet de båda senare föllö betänkligt ur ramen. Det samma var förhållandet med poliskommissarien. Griffith Humphreys hade av honom gjort en trygg, sävlig och jovialisk figur, som trots den släta roll han spelar, aldrig ett ögonblick verkade fransk farsdetektiv, utan höll sig till ett allvarligt, sansat register. Widestedt hade karrikerat och amerikaniserat typen till någon sorts nervös filmkonstapel, som man inte visste riktigt var han egentligen hörde hemma. Det samma kan sägas om Gilmans framställare; rollen i London gjordes mästerligt av Ben Field med små medel och torr humor. Här fick den ett stänk av revy över sig.

Vad slutligen spinnsidan beträffar har Galsworthy varit snål på ordentligt genomförda karakterer. Det finns därför inte mycket att göra jämförelse med.

Ahlby, gods i Södermanland vid en vik av Mälaren benämnd Ahlbysjön, 15 km. söder om Stockholm, utgör med underlydande 3 mantal 392 har, varav 170 har åker och är taxerat till 400,000 kr.

Huvudbyggnaden av sten i två våningar med antikiserande mittfronton med kolonner och högt klocktorn, är i början av 1600-talet uppförd av borgmästaren i Stockholm Jacob Grundel och tillbyggs 1809 av kammarrådet Dufva samt om-

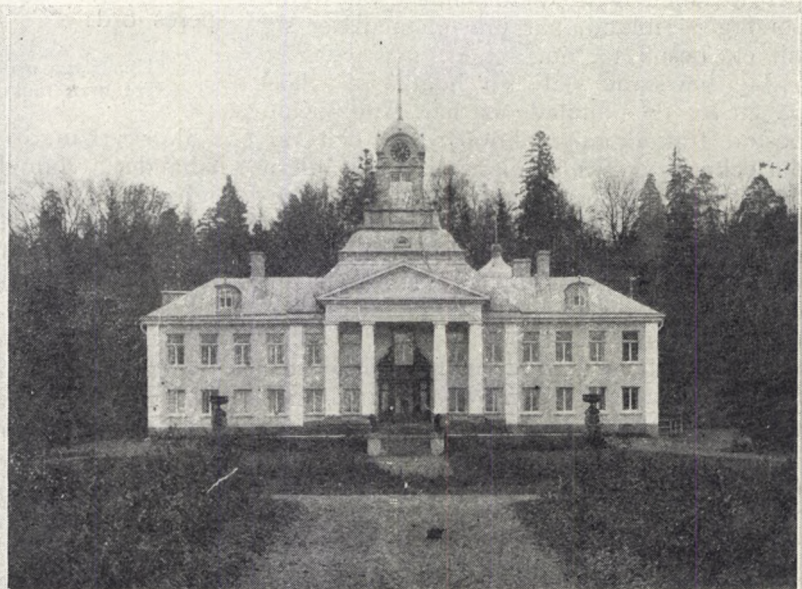
gives av stor trädgård och park.

Ahlby är känt sedan början av 1600-talet och ägdes först inom ätten von der Linde, sedan från århundradets mitt av ovannämnde borgmästaren m. m. frih. Simon Grundel-Helmfeldt, död 1677. Det var från början av 1600-talet till slutet av 1700-talet i ätten Gyllencreutz

ägo och köptes 1804 av ovannämnda kammarrådet Nils Dufva, som 1814 sålde det till generalkonsuln i Riga Verner Groen.

1825 köptes Ahlby av sidenfabrikören Z. Fagerlund, 1849 av juveleraren S. G. Dahlström och tillföll 1868 hans tre dottersöner C. G., S. A. och C. E. L. Linjencrantz. År 1895 köptes det av fabrikören L. M. Ericsson, den kände grundläggaren av det stora telefonbolaget med samma namn. Denne lät även uppföra de storartade, moderna ekonomibyggnaderna och i minsta detalj elektrifiera godset såväl inomhus som jordbruket och gjorde godset till en framstående mönstergård. Slutligen såldes det 1920 till nuvarande ägaren direktören fil. dr. Alfred Ekström.

W. P. — G.

Ahlby gård.

Beatrix Thomson spelade Mabel Dancy med en barnslig och rörande innerlighet, som försökte undvika det sentimentala och i stället framhålla det trohjärtade draget i denna stackars lilla kvinnosjäl, som kärleken gör blind men också stark och uppoffrande när hennes stund kommer. Det var något naivt och rörande i det hela. Allt togs lugnt och okonstlat. Edith Erastoff lade mera passion och glöd i upp-

giften, framhöll starkare det sönderslitande och nervösa hos Mabel. Denna Mabel hörde nog mera till fransk än engelsk teater, utan att för den skull verka störande.

Slutligen Margaret Orme. På Svenskan kunde hennes framställarinna inte få någonting alls ur rollen, då däremot Cathleen Nesbitt på St. Martin av societetsfjollan med de lustigt naiva infallen, de vågade replikerna och det ogenerade uppträdandet gjorde en rolig och intagande figur. Hur sprudlade det inte av liv, smittande skälmskhet och lössläppt galghumor från denna engelska flicka! Trots fjollan, fick man sympati för denna sociala lyxblomma, som genom sitt raffinerade spel drog blickarna till sig så snart hon visade sig. Det var ett slående bevis på, vad ett kultiverat och konstnärligt temperament kan åstadkomma när det gäller att skapa levande liv även ur små obetydliga biroller.

Den svenska uppsättningen var på det hela bra och stilenligt genomförd. Endast klubbbrummet verkade klippt ur någon arkitektjournal. I tredje akten, som spelar på advokatfirmans kontor i november månad, hade den engelska regin låtit Londons vanliga höstrusk göra sig gällande på scenen genom att entréerna gjordes i våta regn.

(Forts. sid. 113.)

TVÅ AKTUELLA PORTRÄTT. T. v. kanslirådet Arvid Nordlindh, som utarbetat förslaget till lyxskatt. T. h. ledamoten av riksdagens första kammare red. Winberg (kommunist), som föreslagit, att Sverige skall uttråda ur Nationernas förbund.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

ETT JAG ANKLAGAR!

KONSTNÄREN RIKARD LINDSTRÖM ANGRIPER STATSKYRKAN.

Rikard Lindström.

»KIRKEN, DEN er et gammelt Hus», sjöng den livsbejakande och kristna Grundtwig. Men det gamla huset har blivit skröpligt och tränger till att rustas. Statskyrkan är mer tolerant än sekterna. Är det på grund av högre upplysning? Nej men kanske av slapphet. Hon sköter sina ämbeten dåligt.

Jag talar ej om städerna, men om landsorten, ödemärkena. De yttre större öarna i Stockholms skärgård gå i avkyrningens tecken. Församlingarna hålla prästboställe och lön men få predikan endast var tredje söndag — ibland, när prästen nedlåter sig till ett besök på ön.

Jag bevistade själv en högmässa i höst på en av de omtalade öarna. Auditorium bestod frånräknat funktionärerna och underbecknad av två gamla gummor i åldern 70—80 år. Prästen, ingalunda något original i släkt med de hädangångna tappra hedersmännen från min ungdoms skärgård, var en man i fyrtiofemåren, som fullständigt saknade den enklaste form för värdighet i ritualen. Hans predikan gick ut på att varna åhörarna (de begge gummorna) för huvudstadens syndiga liv med särskild

Statskyrkan sköter sina ämbeten dåligt, anser konstnären Rikard Lindström och söker bevisa sitt påstående med exempel. Hans påståenden bemötas emellertid omedelbart av pastor primarius i Stockholm teol. dr. N. Widner.

tanke på varietéer (som icke finns i Stockholm) och teatrar. Efter en teaterföreställnings upphetsande inflytande kunde dessa präktiga mostrar lätt komma på avvägar, lockade av samvetslösa mäns själviska njutningslystnad. Detta sladder fyllde mig först med komik, sedan med förstämning, som övergick till äckel.

Ofrivilligt kom jag att tänka på Shakespeares ord:

”Upp flyga orden, tanken stilla står.
Ord utan tanke aldrig himlen når.”

Statskyrkan är sin egen fiende genom hållandet av odugliga präster och sin likgiltighet över huvud taget. Det är otroligt, hurdana de kyrkliga förhållandena äro endast en 4—5 mil från Stockholm. Tomma kyrkor, övergivna, öde prästgårdar.

Följden blir avkristning, folket blir avvant, när det inte ens får gå i julottan.

Men värre är, kyrkan bereder jordmån för sekterismens värsta utslag Pingströrelsen

med tungomålstalande, split inom familjer, söndring, hat, sorger och till slut dårhuset.

Tro mig, innerst inne vill folket ha religionen både såsom sådan och som tradition. Kyrkan har själv skuld i eländet, som nu råder.

För ett par år sedan hade jag vid en utrikes resa med båt tillfälle studera sjömanskyrkorna i bland annat franska och engelska hamnstäder. Dessa sjömanspräster äro icke i allmänhet utan alltid ovanligt duktiga och bra unga män, men de lida under statskyrkans likgiltighet.

När en båt lagt till vid kajen, papper, mäklare, speditörer o. s. v. äro överstöka-de, kommer prästen med sin tiggargilla. Sjömannen, god som guld fast inte så rik, ger alltid sin skärv — så är den saken klar. Går han inte i kyrkan om söndagen, då? Där finns det både tidningar och böcker i det lilla annexet.

Jo, nog går han dit en gång... men... visst finns det lektyr: Arndts sanna kristendom och Fjellstedts Bibelns förklaringar. Men tror någon, att en jungman på sexton år — ty det är honom det gäller — läser sådana böcker, sedan han legat till sjöss i veckor, kanske månader? — Nej! Och om han gör det, blir den pojken en gång skeppare? — Nej!

Kyrkan måste konkurrera och locka sjöfolket (som frälsningsarmén gör). Giv matroserna ett glas öl om det är nödvändigt, men låt dem först och sist

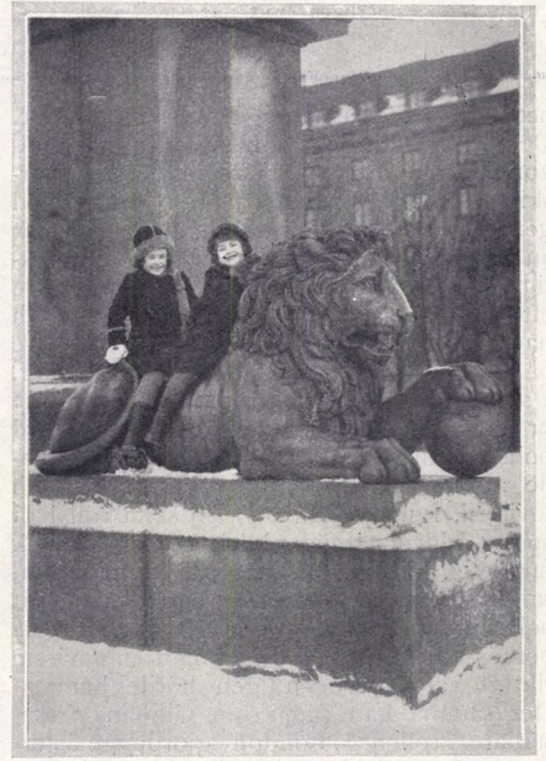
S M Å H I S T O R I E R I B I L D

Den här söta bilden är från Schweiz, som är ett utmärkt turistland och väl förtjänar litet reklam. Den visar, att det gnistrande vinterväddret därnere inte behöver kyla av glöddande känslor.

En häst, som står i speceributik, ser man inte alla dagar. Iduns fotograf hittade emellertid häromdagen denna kuriositet i det hus vid Stockholms Hötorg, som nu är under rivning.

Att sitta på ett lejons rygg är alltid en sensation för småflickor, även om det vilda djuret är av sten och ständigt rullar klot, såsom detta i Stockholms Kungsträdgård. (Pressfoto).

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKÄLLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

OCH ETT JAG FÖRSVARAR!

MEN BEMÖTES AV PASTOR PRIMARIUS DR. NILS WIDNER.

ha roligt. På så sätt räddar kyrkan kanske en ung människa från skam och sjukdom, som hon annars kanske måste dragas med ett helt liv.

Sjömanskyrkan får icke stå främmande och förnäm inför verkligheten. Hon har minst lika mycket sin sociala som religiösa uppgift. Fattar hon icke detta, förlorar hon sin bestämelse och publik: ett människomaterial, bättre än det bästa på landbacken.

Även här borde vederbörande passa på innan tiden är försutten.

RIKARD LINDSTRÖM.

*

Pastor primarius har ordet.

En sjömännens folkhögskola påtänkes.

H. Lindström förbiser, sade pastor primarius i Stockholm d:r Nils Widner då Idun intervjuade honom, att å det kyrkliga området liksom för övrigt i samhället finnes personer vilkas begåvning ej är så framstående som man skulle kunna önska. Men det är ju fullkomligt orätt att därför generalisera och med alltför livlig fantasi måla förhållandena såsom han gjort exempelvis från hamnstäderna. Såväl från min egen tjänstgöringstid i Köpenhamn som av erfarenhet från andra håll vet jag tvärtom, att det göres mycket för att både

andligt och materiellt vara sjömännen till hjälp. Har hr Lindström t. ex. aldrig hört talas om de bokpåsar som sändas mig och som praktiskt taget finnas på varje långgående fartyg? I denna bokpåse — vars kringvändande ombesörjas av särskilda föreningar — finnes 20 à 30 böcker, bibel och psalmbok men inte endast denna religiösa litteratur utan också berättelser och populärvetenskapliga arbeten. När fartyget kommer i hamn bytes bokpåsen om och på det viset existerar en cirkulation av läsning som sjömännen ta emot med tacksamhet.

Påståendet att man endast skulle erbjuda Arndts och Fjellstedts uppbyggelseskriter är fullkomligt oriktigt. I läsrummen finns en mängd tidskrifter och tidningar, även Socialdemokraten. Vidare håller man samkväm med sång och musik och föredrag av fosterländskt och allmänbildande slag. Exkursioner ingå också i det prästerliga upplysningsarbetet. Det är nämligen så att fastän sjömännen äro så beresta ha de oftast inte sett mycket av de platser de besöka. Många gånger ha de inte sett mer av de städer som gästas än så mycket ungefär som man kan studera från hamnkajen. Sjömansprästen står både på detta och andra sätt i intim rapport med fartygens besättningar, han är sjömännens osvikliga hjälpreda, han tar vara på deras pengar — stora summor deponeras hos honom för att sändas hem

till de anhöriga — han hjälper dem att få nya hyror och om de nödiga legitimationspapperen slarvats bort får han till uppgift att skriva hem efter nya. Han bistår med råd och dåd och är som ett slags far som vänligt men bestämt tar hand om dessa stora barn, som ju många av dessa »sailor boys» äro.

Det där är helt annat än den framställning hr Lindström givit och för att ytterligare visa att statskyrkan är allt annat än likgiltig kan nämnas att man har tanke på att åstadkomma en sjömännens folkhögskola där de skulle få tillfälle att under vintern bevista undervisningskurser i allmänbildande ämnen. I Kolding i Danmark finns en sådan skola som är mycket besökt och där undervisning meddelas mot en viss avgift — sjömän ha i allmänhet gott om pengar. Här skulle en dylik undervisningsanstalt upprättas i någon av hamnstäderna söderut, Göteborg eller Hälsingborg.

Som slutord skulle man, yttrade d:r Widner, kanske i all vänlighet vilja säga att även en anmärkare bör icke stå alltför »främmande inför verkligheten.»

Nils Widner.

MODENYTT

Pälsvaror köpas numera bättre och billigare hemma än i utlandet. Denna eleganta pälskappa (från Thöldies ateljé i Stockholm) blev flera tusen kronor billigare än vad som begärdes i Berlin för en liknande. Den är tillverkad av de nu så moderna nerzskinnen, av vilka över 100 st. åtgått.

Modet bjuder i år på många nya originella hårprydnader. De fyra här avbildade stamma från Sundins välkända damfrisering. Överst till vänster den allra nyaste solfjäderformiga kammen, därbredvid en effektfull hårprydnad i metalltyg med fjädrar i kungsblått och rosa, nedtill t. v. en modärn kam, överklädd med marabu i en läcker balfärg. Slutligen till höger silverband med en fjärlsvinge i silver och svart.

Frostskador och ömtålighet för kyla ha ofta mer eller mindre sin orsak i blodbrist. Järnmedicinen Idozan verkar genom sin lättsmälthet och **5-dubbla** järnhalt hastigt stimulerande på blodnybildningen. Idozan är utmärkt välsmakande och skadar ej tänderna. Rådfråga Eder läkare. Fås på alla apotek. Priset nedsatt till Kr. 3:50 pr flaska.

IDOZAN

Skadar ej tänderna.

FRANSK KONST OCH SVENSK

Från franska konstutställningen i Stockholm, som öppnades den 2 febr. Ung kvinna med sitt barn. Av G. Contesse.

Ett prov på svensk porträttkonst: Författarinnan Fia Öhman, pastellmålning av professorskan R. Sellén.

Flygaren — ett modernt motiv i modernt livlig framställning på franska konstutställningen. Av G. Pimienta.

En annan svensk målarinna, friherrinnan Astrid Hermelin, har här gett en livlig porträttskildring av Signe Kollhoff. (Foto Rosenberg).

Henri Lebasque: Ung flicka på altanen.

ETT NYTT GRIEG-ALBUM

Innehåller icke mindre än 22 av Griegs Pianostycken och 21 av hans sånger. Vål redigerat. Smakfullt utstyrt. Häftat kr. 5:—, inbundet kr. 8:—.

Begär gratis-prospekt med innehållsförteckning. Snabb expedition till landsorten.

NORDISKA MUSIKFÖRLAGET, Stockholm, Regeringsgatan 35 - Göteborg, S. Hamngatan 45 - Malmö, Gustaf Adolfs Torg 43

DR. LYDIA WAHLSTRÖM OM ETT AV NUTIDA FÖRÄLDRARS SVÄRASTE PROBLEM.

Lydia Wahlström.

under den efterkrigstiden allt starkare tränger sig fram.

En av vårt lands allra mest framskjutna kvinnliga pedagoger, studierektorn vid Åhlnska skolan dr. Lydia Wahlström har i en intervju som Idun haft med henne, lagt fram en del synpunkter i frågan om barnens nöjesliv — synpunkter som på sätt och vis forma sig till ett program. Vad dr. Wahlström säger är så mycket mer beaktansvärt som hon aldrig hört till dem vilka i tid och otid gnata på den moderna ungdomen; tvärtom brukar hon alltid framhäva dess många goda sidor: dess självständighet, mångsidighet, livaktighet o. s. v.

Biografbesöken torka ut barnens fantasiliv och därmed deras skönhetsliv som vuxna.

I kapitlet »barn och biograf», säger dr. Wahlström, måste man framhålla att barnens fantasiliv blir onaturligt starkt jäktat genom biografbesöken. Det barnsliga fantasilivet behöver lämnas i ro och fred för sig själv för att kunna naturligt utvecklas. De där moderna »konstiga» leksakerna man ger åt barnen klavbinder deras fantasi. — Jag minns själv hur den mest älskade dockan jag hade var den som var allra fulast, säger dr. Wahlström. Barnens fantasi vill skapa, och hindras den från detta, förtvinar den. Och det är just på denna punkt, som de många biografbesöken ha sin skadliga inverkan. Det jäktade fantasilivet hos barnen torkar, och därmed

har också den väsentligaste delen av skönhetslivet en gång för alla fått vissna bort. Det har nu verkligen kommit därefter att vi äldre söka och mottaga våra intryck mer naturligt och okonstlat än barnen — vi ha blivit barnsligare till gemytet än barnen själva.

Det visar sig också i skolorna, att de lyckligaste och originellaste av eleverna äro de som äro från landet, där deras fantasiliv fått frodas fritt och ohämmat, utan jäkt.

Jäktande verkar nu också den myckna dansen på baler för ungdom i övergångsåldern. Föräldrarna behöva icke vara så rädda för att barnen icke skola få tillräckligt roligt: det nöje de icke smaka för tidigt, kan bli mycket större för dem sedan. »Jag kommer själv ihåg», tillägger dr. Wahlström, »hur mycket jag njöt av att få dansa, när jag kom som student till Uppsala — jag hade icke blivit blaserad i förtid.»

Samlivet med föräldrarna bör ge barnen det största nöjet.

Alltså, det är mest av dessa två former av nöjesliv, som barnen nu för tiden jäktas: biograferna och dansen — det finns ju de ungdomar, som äro på ett par tre baler i veckan och gå de så ytterligare några kvällar i veckan på biograf, blir där icke mycket över till annat.

Men på vilket sätt skall denna form av nöjesliv motarbetas? Det kan väl i vår fria och individualistiska tid i stort sett ske endast genom att andra värdefullare nöjen bjudas barnen. Hemmet kan göras så tilldragande för barnen, att dessa inte längta ut. Jag känner flera familjer där barnen trivas bättre hemma än borta på bjudningar och dylika nöjen fortsätter dr. W. En förutsättning är naturligtvis, att föräldrarna hålla sig så pass unga i sinnet, att de i fantasien liksom kunna leva med sina barn. En möjlighet till idealt samliv mellan föräldrar och barn ger framför allt sporten. De föräldrar som åka skidor, cykla o. s. v. tillsammans med sin barn hålla

sig själva unga och främja sina barns ungdom. Men skola föräldrarna kunna föra ett sådant samliv med sina barn, måste de ju med en viss disciplin inrätta sitt liv därefter. De äro så att säga tvungna att ha också sitt eget sjäsliv. De få icke helt och hållet gå upp i jäktet för brödet. Eller i jäktet för den sociala ställningen, vilket stundom kan vara lika besvärligt. Det myckna onödiga sällskapslivet, som vilas på föreställningen att man måste »se» folk och består i sjäslmördande »notvarp», är också direkt skadligt i så måtto att det hindrar föräldrarna från samlivet med barnen.

Jag känner hem, fortsätter dr. Wahlström, över vilka modern förstätt att sätta en prägel av skönhet, som också i sin mån fångslar barnen. Vilken stor betydelse för en sådan hemmets skönhet har det icke, när föräldrarna hålla fast vid en konst de en gång utövat: när de spela, sjunga, recitera. För många barn representera föräldrarna allt som är tråkigt. Det idealiska är, att barnen liksom undra inför föräldrarna, undra inför och försöka förstå deras tankar och utveckling — att barnen med andra ord komma i beröring med föräldrarnas temperament. En gången tids barnuppfostran vilade ofta på en stel disciplin i förhållandet mellan föräldrar och barn. En modern uppfostran bygger på det djupt personliga, kamratliga förhållandet. Det är också endast ett sådant som kan motverka dragningskraften hos ett jäktande nöjesliv utanför hemmet.

”Lydiga” föräldrar som förstöra sina barn.

Det är en sak, som föräldrar borde betänka innan de ge efter för sina barns krav på nöjen utom hemmet: genom sin svaghet förstöra föräldrarna barnens nerver. Barn behöva behandlas med lugn bestämdhet. När föräldrarna ständigt göra barnen till viljes, fördärva de därmed konsekvent deras nerver, och detta framträder sedan i barnens behov av ständig omväxling. (Forts. sid. 111.)

Kvinnor som diplomater.

— NU ÄR DET JU TAL OM ATT kvinnor skola kunna bli diplomater, sade härom dagen en svensk dam, som i femton år varit i diplomatiska kårens tjänst, till den som nu var hennes överordnade, grekiske ministern i Stockholm.

— I så fall skulle ni bli minister med detsamma, svarade ministern övertygad och med en ridderlig bugning.

Det är kanske många män, som med honom bestå kvinnorna som diplomater inspe en ridderlig bugning. Men ännu har denna icke betydtt: »var god tag plats!» Fastän det faktiskt redan nu finns kvinnor, som skulle kunna taga den platsen. Vid svenska Washington-legationen är t. ex. just en dam, fröken Henrickson, en rivande kraft. Men så är hon också svensk-

Miss Lucile Atcherson, nyutnämnd legationssekreterare vid amerikanska legationen i Paris, är den första amerikanska kvinna, som inträtt i den diplomatiska tjänsten. När få vi de första svenskorna på banan?

En snabb marsch på ett år.

amerikanska. Och det är ju amerikanskorna, som med den här avbildade miss Atcherson gått i breschen för kvinnliga diplomater — tydligen av här återgivna fotografi att döma också med skönheten som vapen. Rosika Schwimmers mera kuriösa än gloriösa Genève-tid kan man ju nämligen knappast räkna med nu.

I den nya regeringspropositionen om kvinnors tillträde till högre statstjänster ha ju nu också de diplomatiska och konsulära tjänsterna blivit medtagna. Det har hänt en del sedan i fjor den förra propositionen framlades, i vilken de nämnda tjänsterna icke togos med. Det har t. ex. hänt det, att en fru Anna Wicksell arbetat som suppleant i Nationernas förbunds delegation. (Forts. sid. 112.)

KOSTYM BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI A.B. GÖTEBORG

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

Konsulinnan Amalia Nordbeck, född de la Vega.

Ovannämnda dam, själv typen för en frisk spansk skönhet, numera acklimatiserad svenska, skildrar på Iduns anhängan här nedan vad hon tycker om sitt nya hemland. Det hon säger om kvinnornas alltför ringa kvinnlighet och männens stundom mindre behagliga form av manlighet skall säkert väcka både instämmanden och protester.

MINA INTRYCK? DE ÄRO MÅNGA och olikartade. Alltifrån min ankomst en vacker junidag, kanske den vackraste jag någonsin sett i Sverige, har jag upplevat de största överraskningar. Samma dag jag satte min fot i er vackra huvudstad, hade jag tillfälle njuta av ett märkligt kulturskådespel, nämligen Svenska Flaggans dag. För oss, som äro av romansk ras, var det imponant att se en sådan fest på Stadion, en mycket varm dag, så varm, att den påminde mig om vårt avlägsna hemland.

ATT RESA.

MÄNNISKOR OCH VÄRLD ÄRO SIG lika överallt, så att man egentligen aldrig behövde resa. Jag har rest mycket, och vet hur lönlöst det är.

Kant var aldrig utom Königsberg, och han har ändå genomforskat himmelens, jordens och människosjälen alla djup.

Begäret att resa kan härledas dels av nyfikenhet eller lust till ombyte, men mest av högfärd och skadeglädje. Det är of-tast för att ha sett lika mycket eller mer än de andra, som folk besvärar sig med resor. När de kommer hem så behöver de inte tuga i en salong när någon talar om Paris och Neapel. Och när de själva tala om Sixtinska Madonnan eller British Museum, så är det för att känna sig över och krossa fattiga släktingar, som ingenting sett av världen.

Resande ljuga också. När de levat i Neapels ohyra och atmosfär av onaturliga laster, legat i smittade sängkläder köpta på

fall också liksom er diktning en reflex av ert lands miljö. Jag älskar inte bara era klassiska kompositörer, utan också i hög grad era folkvisor, som påminna mig om allmogens melodier i norra Spanien.

Er kultur är i alla avseenden mycket framåtskriden. Åh, men på tal om svenskar-na är min uppfattning ännu något förvirrad. Kvinnorna ha mycket behagfulla lin-jer, men de äro icke mycket kvinnliga. Jag förstår mycket väl, att landet, klima-tet, uppfostran och många andra omstän-digheter ha haft sitt inflytande på dem, men det är så vackert att se kvinnor, som äro mycket kvinnliga. Jag har sett sven-skor, som liknat prinsessor på Watteaus taylor, men de voro så få! Det är skada, att edra unga flickor föredra att i alla

August Strindberg.

stärbusauktioner, ätit rutten mat och löst sitt huvud hos hotellägaren, så förtiga de detta.

— Har du varit i Neapel?

— Nej...

— Å! Å!... Det skulle du!...

Hade du varit där, så hade ohyran och Sodom icke förnekats, men nu... Å! Se Neapel och sedan dö!

Spanjorskan som blev Stockholmska.

Hon har många vackra ord om sitt nya hemland, men anser att männen visa kvinnorna för litet aktning.

Jag dyrkar er huvudstad. Stockholm gör alltid intrycket av att vara en stor stad, mycket större än den i själva verket är. Byggnaderna, som äro mycket stilerade, i harmoni med folkets karaktär, ha kanske något för mycket av germansk stil för oss, söderns folk. Staden är i sin helhet mycket renlig, vilket frapperar oss, som rest igenom kontinentens länder efter kriget...

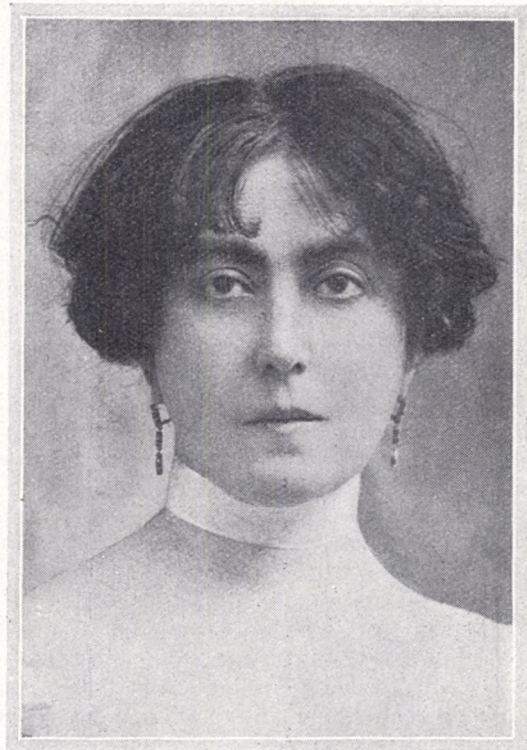
Edra teatrar! Edra biografier? Bådadera kunna jämföras med de bästa jag sett. De förra äro i allmänhet mycket små, som söta konfektaskar, av de senare finnas några som äro verkligt storslagna.

Er musik är i de flesta

hänseenden vara en smula pojkkaktiga. Med sina vackra blonda ansikten, sin smidiga gång och sitt behagfulla sätt skulle de kunna vara så eleganta. Men...

Och männen? Ja de äro mycket bra, men...

(Forts. sid. 112.)

En annan spansk kvinnotyp, intellektuellt betonad, representerar denna författarinna, Concha Espina. Hon är mycket uppburen i sitt hemland, och hennes roman "De dödas metall", har översatts till bl. a. engelska och tyska.

Av August Strindberg. Ur "Blå böckerna".

Jag har alltid fasat för resor, ty jag förlorar mina rötter. Mina tankar och stora fonder av upplevelser, mitt vetande, mina känslor skakas om, och råka i oordning, så att jag kommer fram tom och förtvivlad. Jag förlorar mig och blir flack.

Vad jag vunnit brukar inskränka sig till en domkyrka eller en oljefärgstavla vilka voro tämligen lika alla andra.

Förlusten var mycket större än vinsten!

Att resa bort en sorg, det kan man inte. Den sitter bakpå godsvagnen, och blir bara sotig och solkad av den osnygga resan. Den näres liksom av de nya fonderna, blir förfalskad också av ändrade miljöer och känns dubbelt bitter vid hemkomsten, där den sitter och väntar.

Är man tvingad att lämna sitt land, då flyttar man med sitt tjäll och sitt arbete. Det är annat än att resa!

Ett värdefullt bruk

är att dagligen intaga en av Spieckers **Sanokapslar**. Återupp-rätta på kort tid nervsystemet, undanröja trötthet, missmod och sömnlöshet, alstra energi, levnadsmod och spänstighet! Finnes å alla apotek och i kemikalieaffärer i askar å kr. 2.25 och 4.25.

ROMARINNAN OCH PSALMBÖCKERNA

DET BOR EN HOLLÄNDARE, EN rumän, en neger, vilken ock är filosofie doktor, en dansk och så jag på det lilla, smala åttavåningshotellet mitt inne i den äldsta delen av gamla Roma. Det förekommer naturligtvis flera människor där men det är sådana, som komma den ena dagen och fara vidare den andra — i en ständig, aldrig sinande, orolig ström. Men vi fem äro stamtruppen. Vi äro för den yppiga hotellsignoran vad kavaljererna voro för den gamla majorskan på Ekeby. Vi äta vid hennes bord, vi måste gemensamt med henne tvenne gånger i veckan avnjuta Douglas Fairbank och Karl Tjöpplång. Vi göra detta gärna — trots det signoran har mustascher samt dessutom världens längsta och enförmigaste maccaroner på sin flottiga, nedtryckande matsedel. Men hon har en dotter! Flickan heter Jolanda Maria. Jolanda efter prinsessan och Maria efter heliga guds moder.

Jolanda Maria hade fyllt femton år och den 15 oktober blev hon utexaminerad från nunnepensionen. Jag köpte den allra näpnaste lilla psalmbok i marokäng med silverbeslag och jag skrev något mycket ömt och mycket känsligt på titelbladet och stack blyg och försagd min lilla present in i hennes knubbiga hand, då vi vandrade genom kyrkans mörka, svala vestibul.

Det samma gjorde holländaren, rumänern, negern samt den eviga dansken, som i synnerhet tär på min livsnerv.

Den lilla, arma Jolanda Maria fick alltså sex psalmböcker, ty hon fick även en av sin moder. Den middag, som avåts efter den heliga akten, präglades av en djup beklämning, vad herrarne beträffar. Signoran däremot hade svårt att dölja en viss opassande munterhet — dubbelt opassande en så högtidlig dag som denna. Hon log t. o. m. rätt gott, då hon såg hur Jolanda Maria staplade upp sina sex psalmböcker till en respektingivande pyramid framför sina maccaroner. Sedan vi herrar under en förfärligt lång middag önskat

varandra en så pinsam och snar död som möjligt låste vi in oss på våra rum och hängävo oss passionerat åt hatfulla meditationer.

Följande morgon, då jag skulle slinka ut bakvägen för att undgå att möta de andra — i synnerhet dansken, upptäckte jag ett plakat på porten. Med hjälp av ett litet ficklexikon lyckades jag läsa följande.

Psalmböcker — i röd marokäng med silverbeslag — säljas! Billigt! om snar uppgörelse kan ske!

Jag läste det flera gånger och jag kände alltför väl igen Jolandas handstil.

Det gjorde nästan ont någonstans inne i bröstet. Jag börjar bli gammal. Det känns värre då. Just då kom hon. Jag sade ingenting, bara såg på henne och på plakatet. Jag såg ungefär lika vemodigt ut som den där engelska taxen, som fått stryk, därför att det runnit vatten från ett paraply, som en herre råkat ställa ifrån sig inne i salongen.

— Jolanda!!

— Ja, snälla du! Inte din psalmbok! Nej, den har jag kvar för evigt. Det är bara de andras. Det var ju så många!!!

Jag trodde. Det var omöjligt annat. Det gjorde mig dessutom ont om holländaren, rumänern, negern och till och med om dansken, ty jag är god.

Vi träffades så småningom i läsrummet. Holländaren tycktes må synnerligen väl. Rumänern, dansken och de andra likaså.

Om jag skulle berätta det där om psalmböckerna? Men nej! Det skulle se skrytsamt ut. Jag beslöt att bära min vådsamma, bubblande lycka som en man.

Plötsligt brast dansken ut i ett av sina okultiverade »grin.»

— Nej — fanden pine mej! Jeg maa snakke!

Och så talade han om, att Jolanda sålt alla psalmböckerna utom hans! Det hade hon talat om för honom.

— Nej, det är min hon har behållit! Jag har talt med henne! röt holländaren.

Detsamma sade rumänern. Men negern — det såg ut som om han bleknade — sade ingenting. Han endast tankfull trummade en av sitt hemlands negermarscher på biljardens gröna duk.

— Vad tror doktorn? frågade till sist holländaren.

— Hon också hava talat till mig, sade då negern på bruten engelska. Men—jag tro—hon—sålt—hela—bokförlaget!

Där stod nu fem medelålders herrar och tittade på varandra.

— Och jag som tyckte, att det var så synd om er — men mest om svensken! suckade dansken.

Det började trippa av lätta, spänstiga flickfötter i den mattlösa trappan. Med ett språng var hon inne i rummet. Då hon fick se alla sina fem, sorgliga beundrare hajade hon verkligen till. Men hon fann sig strax, ty hon är ju kvinna.

Blixtnabbt samlade hon ihop oss alla fem, en ryckte hon i bonjournen, en i kavajen, en i slipsen o. s. v. och snart voro vi församlade i hennes lilla budoir.

Över jungfrusängen låg en schal, eller om det nu skall kallas spetsmantilj. Det var ett prunkande grannt stycke tyg, som glittrade av falska pärlor och juveler och guldbroderier. Schalen var aldeles nyköpt. Prislappen satt ännu kvar.

Hon lyfte den med andakt från sängen och svepte den med en grandezza som är romarinnan egen kring sina unga, runda skuldror och draperade den i lätta veck kring det smärta livet.

Så ställde hon sig mitt på golvet med ena handen käckt stödd mot midjan, gav oss en hastig blick, brast i skratt och flög ut i en virvlande vals.

— Det—hon—hava—köpt—för—Guds—ord! — Det var negern, som bröt den pinsamma tystnaden.

Men jag kan aldrig tro, att hon fick något vidare betalt för danskens psalmbok.

ERIK GRANQVIST.

Midsommarnattsdrömmen.

ÄLVORNAS SÅNGER.

I.

Över höjd, över dæld,
Genom snår, genom törnen,
Genom flod, genom eld,
In i skogen till björnen,
Över allt på luftig fot
Går jag, snabb som månens klot.
Där vår drottning trått sin dans,
Strör jag ut dagg med mattblå glans.
För henne vivor stå i flock
Med små stänk på gyllne rock
Av rubiner, älvors gåva,
Där de trollska safter sova.

II.

Fläckig orm med gaddens spel,
Piggsvin, visa dig ej här;
Ödla, ormslä, du går fel,

Per Hallström.

ett litterärt storverk håller för närvarande på att fullbordas av medlemmen av Svenska Akademien, författaren Per Hallström, som i ny översättning tolkar Shakespeares samtliga dramatiska arbeten. I pjeserna äro här och där inströdda lyriska stycken av betagande skönhet. Idun har blivit i tillfälle att offentliggöra två hittills otryckta dikter ur Midsommarnattsdrömmen.

Shakspere i ny svensk tolkning av Per Hallström.

Kom ej älvors drottning när.
Näktergal med klang av gull,
Sjung med oss vårt vysselull,
Lulla, lulla, vysselull; lulla, lulla, vysselull.
Ingen stör,
Och trolldom rör
Ej vår drottnings skära hull.
Så god natt med vysselull!

Vävarspindel, kom ej du;
Undan Långben, med din flit!
Svarta kryp, ej nära nu!
Mask och snigel, stick ej hit.
Näktergal med klang av gull,
Sjung med oss vårt vysselull,
Lulla, lulla, vysselull; lulla, lulla, vysselull.
Ingen stör,
Och trolldom rör
Ej vår drottnings skära hull.
Så god natt med vysselull!

BARN- OCH PERSONVÅGAR

uthyras och försäljas i vår utställningslokal

R. T. 2070

Norrmalmstorg 1, Stockholm.

S. T. Norr 4831

NYA AKTIEBOLAGET STATHMOS, NYNÄSHAMN

MÖBLER

Vackra modeller.

Bästa utförande.

CARLSSON & REICKE, Möbleringsaffär

Etabl. 1891.

Sibyllegatan 19 - Stockholm.

Etabl. 1891.

FRÅN FLYDDA TIDER

ETT SMÅLANDSHEM AV DEN GAMLA GODA SORTEN.

LÅNGT INNE I SMÅLAND, MEN I en av dess vackraste vrår, satt en gång ett gammalt par och följde årets och livets växlingar. Mannen var en sträv, gammal officer, hustrun kan bäst betecknas med ordet ljuvlig. Silver- guld- och diamantbröllop hade lyst in i deras hem, varifrån tio barn gått ut i livet eller i döden. Nu sutto de gamla ensamma med den natur, i vars bok de dagligen läste, med sina många intressen och framför allt med varandra. Glädje och sorg gick sin gång genom deras hem, fick deras ögon att glänsa eller tåras, men klippfast tillgivenhet svek aldrig. Båda läste med innerlig förnöjelse såväl inländsk, som utländsk litteratur, båda möttes i musiken, och dessutom — hur kunde ej de två berätta! — Mannen var son till en, som sköts vid Hogland och sonson till en, som stupade vid Willmanstrand. Han var av bonde-släkt, men med skoluppfostran, hade en dramatisk berättarförmåga, för vilken han särskilt uppmärksammades, då han i »Ny Illustrerad Tidning» skrev »En gammal knekts minnen», vilka sedan utkommo i bok-

De skildringar "Från flydda tider", som Idun då och då kommer att lämna, inledas här med en mycket intagande berättelse från ett gammalt småländskt hem. Som helt ung var Ellen Key en av det hemmets närmaste vänner, och det är genom den frejdade författarinans förmedling som Idun fått mottaga denna livliga skildring, nerskriven av det däri omtalade parets dotter, som därmed debuterar vid 73 års ålder.

Hedwig Charlotta. Han brukade med en viss bister humor berätta små episoder från den tiden. Bland annat huru drottningen vid en lektion själv böjde sig ned för att ta upp ett nedfallet nothäfte så snabbt att han, som stod vid harpans andra sida ej hann taga upp det, även hur hon kunde säga »Sitt Wänman, jag är Sveriges drottning ändå». Den forne hovmannen fann detta föga konungsligt. Wänman blev senare prost i Wimmerby, där han dog 1820 efter att ha inköpt det härligt vackra slotet Skedevi till änkesäte åt hustrun, som dock ej länge kunde behålla denna dyrbara egendom. Djupt sörjdes han av maka och barn. På Wimmerby kyrkogård ligger han begraven under en mäktig stenhäll, på vilken hans hustru låtit inrista: »Han levde som han lärde, dog som han levde». —

Kaptenen och riddaren Måns Hultin.

Fru Constance Hultin, f. Wänman.

2.

Makarna i det förut omtalade Smålandshemmet bevarade båda genom livet en varm kärlek för Finland, han sedan krigsåren och hon från barndomshemmet på Åland. Många år hade gått sedan dess, då de 1847 beslöto att tillsammans

Fru Sophie Wänman, f. grevinnan Cronhjelm, med dottern Sophie (1807).

Kallernäs i Småland, där makarna Hultin bodde.

Hovpredikanten Wänman, som sades ursprungligen ha varit en förnäm adelsman.

form. Hustrun var född på Åland och bar i minnesvarmt hjärta sitt barndomshem där, tillika med många små episoder från kriget 1808—09. Traditionen berättar, att hennes far varit en förnäm adelsman vid hovet i Petersburg, att hans namn varit Grusk och att han för någon politisk förseelse måst med hustru och barn rymma till Åland, där han bosatt sig som präst och antog namnet Wänman. Vad som möjligen kan ge stöd åt denna sägen är, att hans hustru var en grevinna Cronhjelm, vars anstolte far väl knappast givit henne åt en

enkel prästman. I bildning stod han ovanligt högt, läste flera europeiska språk och var sin tids förnämste harpospelare. Under den tid Wänman var präst på Åland sökte han och fick audiens hos Alexander I, som då tillfälligtvis befann sig i Häl-singfors. Wänman anhöll då om tillstånd att få flytta över till Sverige — Åland kom ju efter freden 1810 under ryskt välde. Alexander beviljade hans anhållan och tillade »du gör rätt, ingen vet vilka tider som komma efter mig». Wänman blev först hovpredikant i Stockholm och anställdes som lärare i harpospel för drottning

besöka Finland. Där blevo de mottagna med största välvilja och gästfrihet. De lärde känna flera framstående personligheter, Möllersvärds, von Essens, Bojes, men framför allt Runeberg, i vars älskvärda hem de tillbragte flera dagar. Runeberg var liksom den svenske officeren ivrig fiskare och jägare; deras jaktfärder voro en outömlig källa till bådads förnöjelse. Under besöket där inföll Runebergs namnsdag och fru Runeberg hade till firning inbjudit en del vänner. Men Runeberg hade förstätt; klockan 4 på namnsdagens morgon väckte

(Forts. sid. 113.)

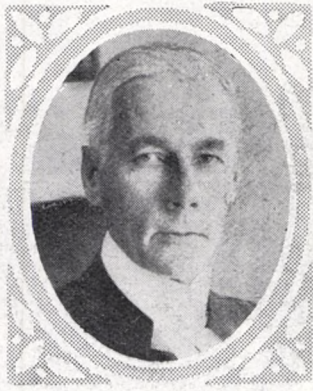
För **MASKERADEN** Stilfulla maskeradkamningar Peruker i största urval

SUNDINS DAMFRISERING
DROTTNINGGATAN 65 - STOCKHOLM
Riks 34 73 Allm. Norr 58 18

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

S. J. H. JANSSON.
Lektor, Visby.
60 år den 7 febr.

C. O. MÅHLÉN.
Kyrkoherde, Närtuna.
70 år den 5 febr.

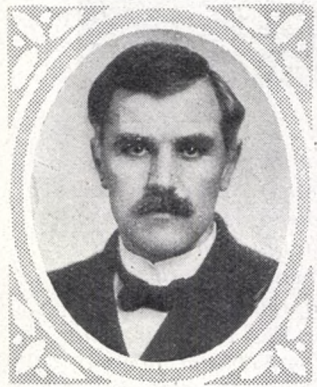
BETTY CRONQUIST.
Fröken, affärsinnehavarinna,
Malmö.
60 år den 21 jan.

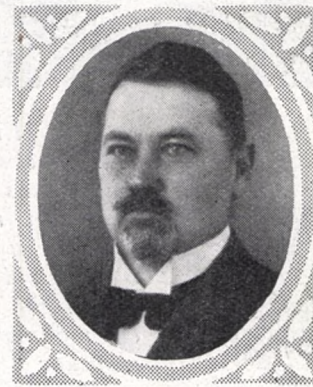
CARL G. BERGQUIST.
Apotekare, Vänersborg.
70 år den 9 febr.

A. J. ÖSTERLIN.
Fabriksidkare, Ystad.
50 år den 30 jan.

E. H. VON ZEIPEL.
Professor, Uppsala.
50 år den 8 febr.

CARL VON ZEIPEL.
Läroverksadjunkt, Eskilstuna.
50 år den 8 febr.

ANNA HENTZELL †.
Änka efter juvelerare J. C.
Hentzell, Kalmar.
* 1860. † 12 jan. 1923.

ANNA LUNDIN †.
Gift med tjänstemannen Ru-
dolf Lundin, Söderhamn.
* 28 aug. 1871. † 12 jan. 1923.

HILDA UNGER †.
F. Svenson, änka efter pros-
ten dr J. B. Unger, Kristine-
hamn.
* 1841. † Jan. 1923.

MIMMI LUNDBORG †.
F. Wolfenstein, gift med
grosshandlare J. A. Lund-
borg, Arboga.
* 1847. † 17 jan. 1923.

GERDA HERLITZ †.
F. Fredholm, gift med direk-
tör K. G. Herlitz, Sthlm.
* 1863. † 18 jan. 1923. ×

EDIT BIELKE †.
Grevinna, f. Carleson. Änka
efter greve Nils Bielke,
Sturefors.
* 4 juli 1869. † 15 jan. 1923 ×

ANNA ÅKERMARK †.
F. Krook, gift med tjänste-
mannen Nils Åkermark,
Göteborg.
* 1871. † 18 jan. 1923.

ANNA CHATILLON-
WINBERGH †.
F. Linroth, gift med ingenjör
Gunnar Chatillon-Winbergh,
Stockholm.
* 1887. † 17 jan. 1923. ×

× Grevinnan Bielke var dotter till framlidne f. d. justitiestatsministern Edvard Carleson och hans likaledes avlidna maka, född Arfwedson, och var född i Stockholm 1869, gift 1891 med underlöjtnanten vid Livregementets dragoner greve Nils Bielke.

Efter mannens död 1894 och sedan sonen, Thure Gabriel, såsom helt liten blivit innehavare av den stora och vackra fideikommissegendomen Sturefors i Östergötland har hon med brinnande intresse för godset och dess underhavande under fideikommisariens långa omyndighetstid förvaltat den stora egendomen på ett sätt som inom länet tillvunnit henne odelad beundran och högaktning och bland godsets talrika underhavande evärdlig tacksamhet och ett oförgätligt minne. Grevinnan Bielke ägde en ytterst mångsidig begåvning. Utpräglad konstvän ägnade hon sig särskilt under ungdomen rätt mycket åt målarkonsten, i vilken hon, enligt sakkunniga, skulle ha hunnit synnerligen långt därest

hon velat fortsätta. Men framför allt ägde hon ett ädelt, gott, för allt och alla varmt kännande hjärta, som alldeles särskilt gjorde henne högt älskad och avhållen av såväl hennes närmaste som av vänner inom alla samhällslager.

Under de senaste åren fördystrades hennes liv av en svår sjukdom. Alla som stå sörjande inför hennes bår älska att minnas henne under hennes krafts dagar, då hon för alla som kände henne stod såsom idealet för en kvinna, maka, moder och vän.

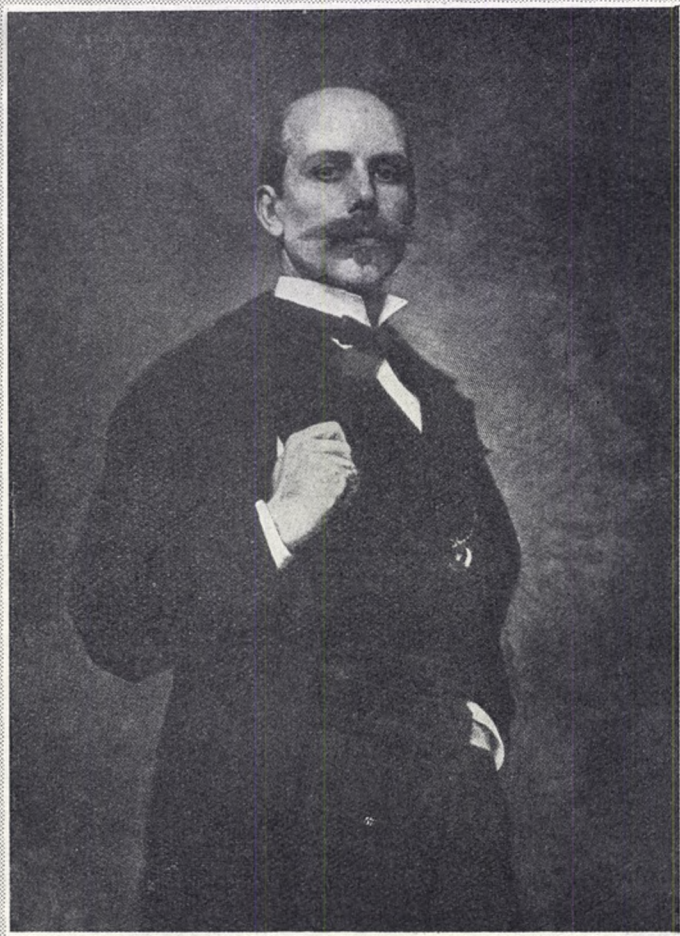
Grevinnan Bielke sörjes närmast av sonen, greve Thure Gabriel, gift med grevinnan Brita Sparre, och dottern Günilla, gift med förste legationssekreteraren i Paris, friherre Johan Beck-Friis.

× Fru Anna Chatillon-Winbergh var dotter till generaldirektören med dr. Klas Linroth och hans maka Hildur Stuart och föddes i Stockholm 1887. Efter slutade språkstudier i England genomgick hon 1907—09 Gymnastiska Centralinstitutet, praktiserade

som gymnastikdirektör i Dresden, var 1911—13 gymnastiklärare vid Nya Elementarskolan för flickor i Stockholm och från 1915 en av barnsjukhuset Samaritens principaler. År 1912 ingick hon äktenskap med civilingenjören Gunnar Chatillon-Winbergh. För några år sedan angreps hon av den svåra sjukdom, som nu lagt henne i en tidig grav. Genom sin intelligenta, älskliga personlighet och sina mångsidiga intressen förvärvade fru Chatillon-Winbergh många vänner, hos vilka hon efterlämnar det vackraste minne. Fru Winbergh, som var dotterdotterdotter till P. H. Ling, ligger nu jordad på Lings gravkulle vid Norra Brunnsviken.

× Fru Gerda Herlitz har nedlagt ett förtjänstfullt arbete inom Röda Korsets Stockholmsavdelning, där hon även beklätt ordförandeposten. Även inom Sociéte de Charité har hon under en lång följd av år varit den ledande kraften.

UR GEORG VON ROSENS, DEN ÅTT

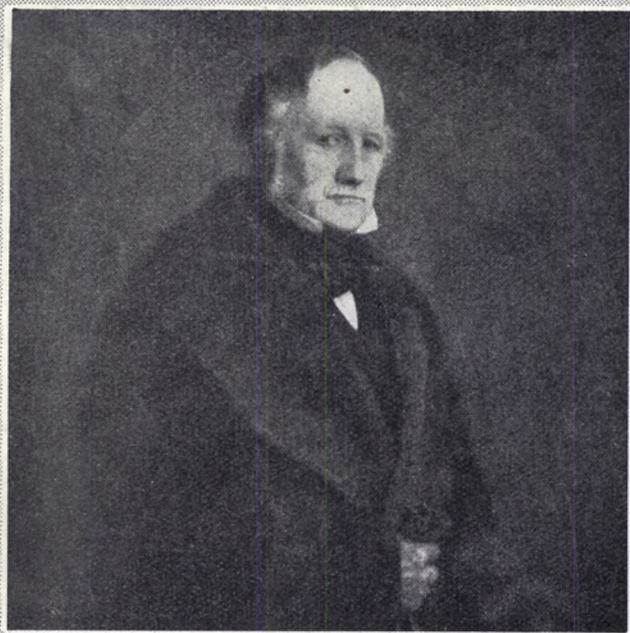
Georg von Rosens självporträtt från 1877, förvarat i Galleria Degli Uffizi i Florens. Del väsentliga av mannen finns i denna bild, både länkaren, som brottas med problemen och den stolte aristokraten, främmande inför så mycket i tiden: han sade ju själv, att de åsikter, han hyste vid 20 års ålder, hade han aldrig funnit anledning ändra.

Konung Erik XIV belecknar i många avseenden höjdpunkten i von Rosens måleri. Den inre storlinigheten motsvaras här av en yltre. Framställningen har ofta liknats vid medeltidsmysteriernas strid mellan djävul och ängel om en människosjäl. Den för alla svenskar så välbekanta oljemålningen, nu i Nationalmuseum, fullbordades 1871 på Stockholms slott, där Karl XV för ändamålet ställde ett rum till konstnärens förfogande.

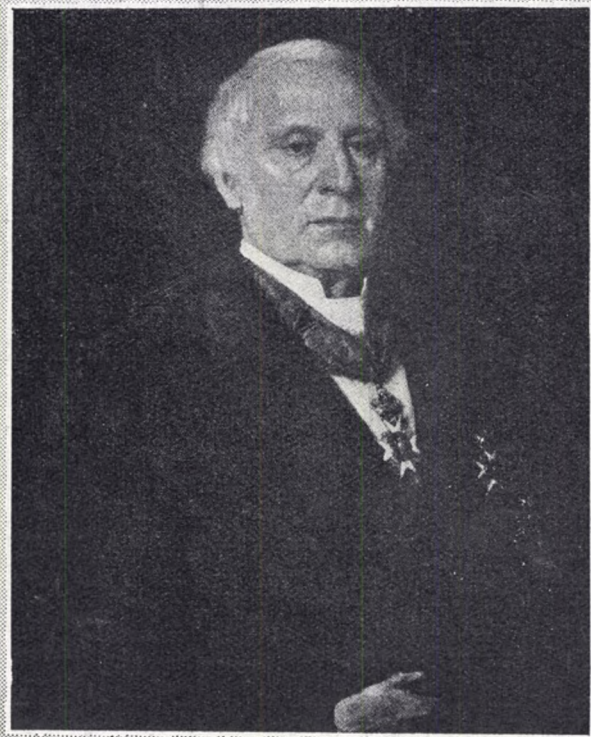

Grevinnan Euphrosyne von Rosen, konstnärens moder. Kollektion från 1916 ett av de senaste arbetena av konstnärens hand. Grevinnan var av en förnäm och högt begåvad grekisk släkt, Rizo-Rangabé, och kanske har rasblandningen bidragit till att framkalla den konstnärliga blomningen hos sonen.

Konstnärens fader, greve Adolf Eugène von Rosen. Del av oljemålning. Greven var »de svenska järnvägarnas fader», och här har man ett av de många exemplen på att ingenjörsbegåvning hos fadern omsätter sig i konstnärlighet hos sonen. Porträttet, som nu hänger i Nationalmuseum, var den unge målarens mästerprov 1868. »Det lever», säger Erik Wettergren i sitt arbete över von Rosens konst, »med en ständigt lika smittande ungdomlig kraft».

Det är von Rosens porträttkonst, som lyfter honom över hans samtids alla andra idé- och historiemålare. Den här meddelade oljemålningen av fabrikör K. A. Almgren (från 1883, tillhör Stockholms köpmannaförening) är, enligt Wettergren, mästerverket bland dem alla med den kärnfulla skildringen av en storborgare och med tidens färgsmak för rött, grönt och svart driven till hög förädling.

DET ÄR EN AV DE FÅ kvarlevande mästarne inom svensk målar-konst, som den 13 febr. blir åttio år. Greve Georg von Rosen

hör till dem, som vi stolt kunna sätta i jämbredd med utlandets stora män av penseln.

Vad som framför allt utmärker

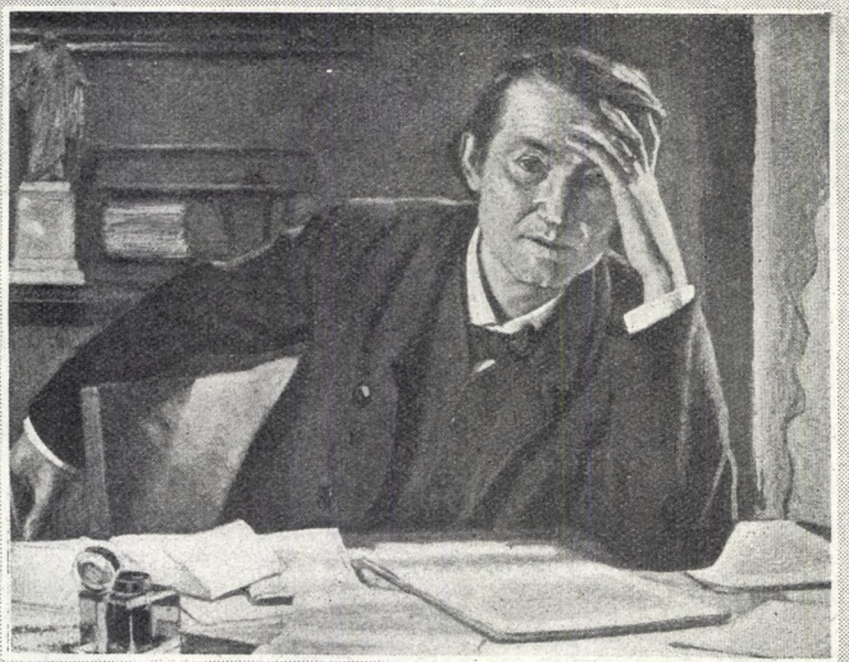
von Rosens konst, är ju dess utpräglade idéinnehåll. Den konst, som vill glädja endast ögon och sinnen, är honom en styggelse. I

»Autografier och porträtt» uttalar han den övertygelsen, att »konstnären icke allenast är en rumsdekoratör, utan snarare är att anse

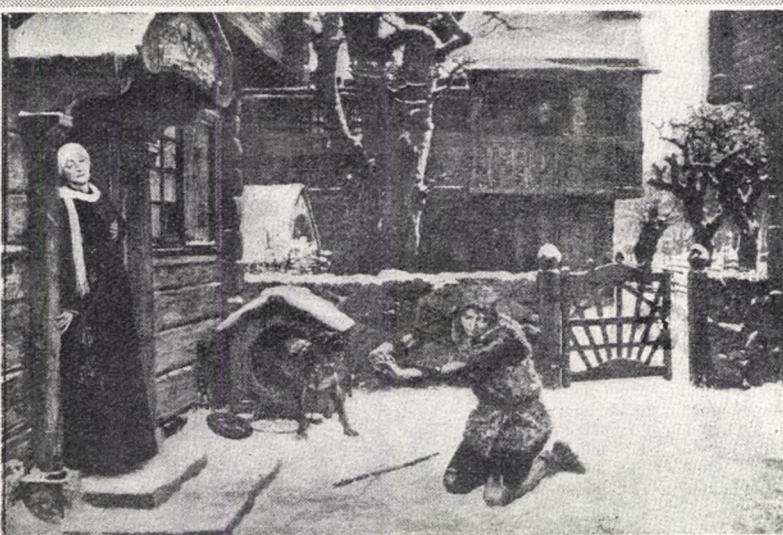
IO ÅRIGE MÄSTARENS, LIVSVERK

Nordenskiöld. En svensk hjältemålning kallar Julius Lange detta stora verk. Det vilar ett abstrakt evighetsliv över denne man mot himlens och isblockens oändlighetsperspektiv. Målad 1886, tillhör Nationalmuseum.

Pontus Wikner. Målad i Stockholm 1895, sju år efter Wikners död. Som modell användes en tiggare, som slående liknade Wikner. »Är det kanske det», säger Erik Wettergren, »att Wikner var död, när porträttet målades, som gör att forskarblicken blivit så djupt skådande, att hela bilden — trots bläckhorn och kavaj — fått något astralt levande bortom tid och rum?» Tavlan tillhör Göteborgs nation, Uppsala.

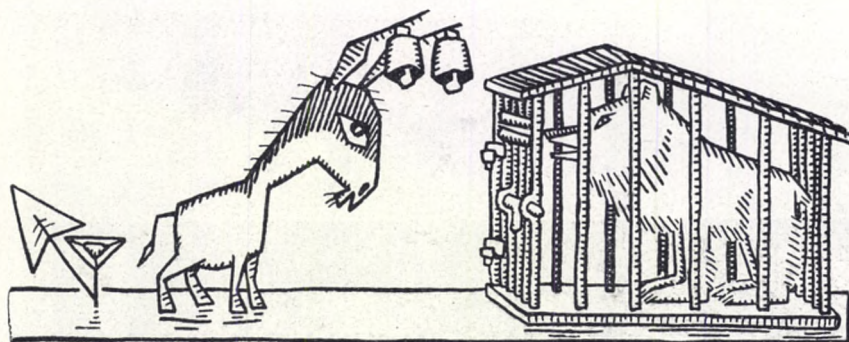
Den förlorade sonen. En av von Rosens populärare oljemålningar, nu på Nationalmuseum (målad 1885).

Herr Ture Jönsson återvänder från riksmötet i Västerås, Johannis 1527. Glasradering — en teknik varom von Rosen är ensam i Sverige. I detta arbete, fullbordat 1869, visar von Rosen på ett sätt, som han väl aldrig överträffat, att han äger förmågan att leva sig in i den gångna tiden. Dråpligt är den uppblåste och tjurige västgötamagnaten tecknad, där han skriker fram över borgmästarstenarna vid pipares och trumslagares ljud,

som en ansvarig folkuppfostrare, varför också hans verk måste bli det synliga uttrycket för tankar, föreställningar eller minnen värda att tagas till vara". I denna anda har också han själv verkat, och få konstverk ha väl blivit så allmänt kära, så dyrbara för svenskt medvetande som t. ex. en "Erik XIV" eller en "Nordenskiöld".

SMÅTTINGARNAS EGEN SIDA

ÅSNAN SOM VILLE BÄRA KÄJSARENS GULLSADEL
SAGA MED BILDER AV FABRO MANUEL

1. Sedan kvinnan tagit risknippet från åsnans rygg, bett henne vänta och gått in i en liten stuga vid vägen, fick en björn som satt i bur se åsnan och frågade: Vem är du och varför står du här? Jag är åsnan, som vill bära kejsarens gullsadell och väntar här på prinsessan, svarade åsnan. — Jag är kejserlig hovdansmästare, svarade björnen, men tro inte den kvinnan, som sagt sig vara prinsessan; nej, här skall du få höra vad jag har att göra vid hovet:

2. Varje middag, när kejsaren vaknar — kejsaren sover alltid till middag — kommer en fin och förnäm hovlakej och öppnar buren för mig för att i en silkessnodd leda mig till kejsarens gemak.

3. Då kejsaren får se mig, säger alltid kejsaren: Snälla, söta, rara Nalle hovdansmästare, dansa den kejserliga hovbalettens kejserliga hovgalopp, för din Höghet Kejsaren.

4. Och jag dansar den kejserliga hovbalettens kejserliga hovgalopp för kejsaren. Kejsaren klappar då i händerna och jag dansar ännu en gång den kejserliga hovbalettens kejserliga hovgalopp.

5. Då blir kejsaren så glad, klappar mig på nosen och frågar: Vad önskar du dig i dag, min snälla, söta, rara Nalle hovdansmästare? Ibland önskar jag silver, ibland guld och alltid blir min önskan uppfylld.

6. Nu har kejsaren satt in mig i denna starka bur för att ingen skall kunna snappa bort mig. Men vill du jag skall önska, att du skall bära gullsadeln, så skjut från regeln och jag skall dansa kejserliga hovbalettens kejserliga hovgalopp för både dig och kejsaren. Med munnen sköt åsnan regeln ifrån och björnen dansade kejserliga hovbalettens kejserliga hovgalopp utefter vägen, med åsnan efter sig i vildaste galopp. (Forts. nästa nummer).

Barnens pristävlan.

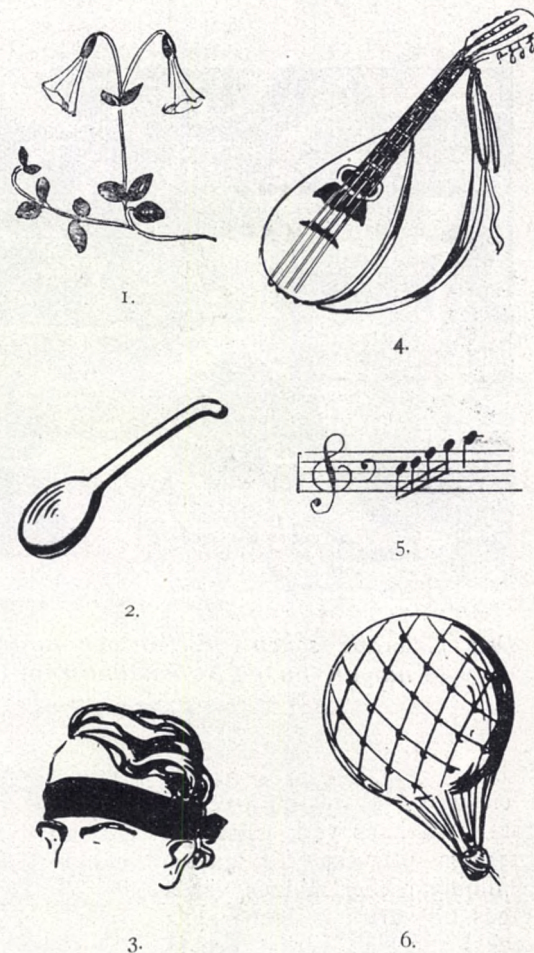
(Se bilderna till höger.)

AV DESSA SEX BILDER BÖR VAR OCH en kunna leda tanken till en viss berömd svensk man eller kvinna. Vilka? Att gissa vilka männen äro blir kanske inte så svårt. Värre blir det med kvinnorna. För att något hjälpa de små hjärnorna vilja vi tala om att två kvinnor äro med, den ena berömd som vår svenska näktergal och den andra för vår första stora svenska kokbok. Skriv upp vilken berömd man eller kvinna ni tror att vart och ett av dessa sex föremål skall representera och sänd inom fjorton dagar in lösningen till Iduns redaktion, Stockholm, med "Barnens pristävlan" påskrivet på kuvertet. De två först påträffade riktiga lösningarna belönas med vardera en bok till tre kronors värde.

Vem syr den trevligaste dockutstyrelsen?

En pristävlan för alla småflickor.

DEN HÄR GANGEN UTLYSER IDUN EN tävlan, som säkert skall intressera alla sykunniga småflickor. Det gäller att sy en trevlig dockutstyrel, som bör bestå av fullständiga underkläder och vidare klänning — eller byxor och rock, om dockan råkar vara en pojke. Den, som vill sy överplagg och mössa eller hatt, får naturligtvis gärna göra det, men detta är inte nödvändigt. Alla syintresserade dockmammor i åldern åtta till femton år äro välkomna att delta i tävlan, och vid prisbedömningen tas vederbörlig hänsyn till den tävlandes ålder, så att en åttaårigs arbete icke jämföres med en fjortonårigs o. s. v. Vid elegans i tygval fästes

Första priset i Iduns tävlan om dockutstyrel.

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

SALTSJÖQVARN

KEJSARKRONAN

Det bästa vetemjålet!

Begär alltid

Kobbs
Thé

PERSSONS STICKMASKINER

Svensk tillverkning.
Guldmedalj å alla utställningar. Erkänt bästa maskin för tillverkning av alla sorters stickade artiklar, såsom strandkofor, jumpers, sweaters, underkläder, strumpor m. m.
A.-B. Per Perssons Väv- & Stickmaskin.
Fabrik: Kontor & Utställning:
Fabriksgränd 3. Drottninggatan 21 B.
STOCKHOLM.

Vår mycket omtyckta
"3/4 kg. ask"

Choklad
Konfekt
Marmelad
å 4:40 pr ask

Till landsorten fraktfritt 4:90 pr ask.

PERCY F. LUCK & Co.

VITRUMS
FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmäl: föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.

PHOSPHO-
ENERGON
PILLER
FORORDAS AV LÄKARE

•• Vid allmän svaghet,
nervositet, överansträngning
och sömnlöshet. ••
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM

intet avseende, huvudsaken är att dockkläderna vittna om smak och äro väl sydda.

Första priset utgöres av den här avbildade, förtjusande Käthe Krusedockan, som Nordiska Kompaniet välvilligt skänkt till tävlingen. Dockan kommer i denna lätta kostym för att den lyckliga vinnaren strax skall få tillfälle att med egna flitiga fingrar "klä upp" henne. Andra priset blir den vackra, i julas utkomna upplagan av "Grimms sagor" med träsnitt av artisten Dunge. Som tredje pris utdelas det lilla praktverket "Aesopus fabler", försedd med teckningar i färg av den berömde engelske tecknaren Rackham.

Dockkläderna torde, märkta med avsändarens tydliga namn och adress samt uppgift på ålder insändas till Dockmammornas tävlan, Iduns Redaktion, Stockholm, före den 15 mars. Och nu, små flickor, raskt till verket!

Barnens nöjesliv.

(Forts. fr. sid. 103.)

Föräldrar och barn tillhöra ofta två olika klasser.

Det är kanske något som utmärker efterkrigsåren, fortsätter dr. Wahlström, att människor i många fall liksom förlorat tron på sig själv, aktningen för sig själva i sin egenskap av föräldrar. »Härom dagen kom en mor till mig och bad att hennes flicka, som hotats med kvarsittning, skulle få följa med sin klass, för flickan gråter och är så utom sig där hemma, sade modern. Jag svarade, att det är underligt vad föräldrarna blivit lydiga mot sina barn nu för tiden.

Denna föräldrarnas lydighet har kanske sin förklaring. I många fall äro föräldrar och barn nu för tiden av olika samhällsklasser. Föräldrarna tillhöra kanske den lägre medelklassen, men ha kommit sig upp under kriget, och nu när barnen skola bli »bättre» än de själva varit, veta föräldrarna knappt hur de skola kunna krusa dem tillräckligt.

Också på ett annat område böra föräldrarna förstå att visa bestämdhet. I åtminstone vissa kretsar har det börjat florensa ett »sällskapsliv» för barn, som är mycket dyrare lagt än många föräldrar ha råd till. Det är faktiskt så, att om det i en skolklass finns ett par barn, vilkas föräldrar »ha god råd», så kunna de barnen förstöra hela klassen. Alla skola ha lika fina kläder och lika fina bjudningar som de. I sådana fall borde föräldrar med självaktning kunna i handling visa sina barn, att det att »man ej har råd» inte är något att blygas över. Föräldrarna skulle lära sina barn, att en stark människa gör sitt liv angenämt oberoende av om han kan upptaga ekonomisk tävlan med andra. Och med detta kommer man till vad som är den stora viktiga punkten för alla moderna människor, vuxna som barn: det som Knut Kjellberg talar om i sin »Själkultur»: alla borde förstå att sätta värde på ensamheten, på själens ro, som kommer endast i ensamhet. Vi nutida människor jäktas av en nervös ängslan för att vara ensamma, det är som om vi inte vågade vara

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9-5 | Expeditionen: ... kl. 9-5
Riks 8660 - Norr 9803 | Riks 1646 - Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1-3 | Annonkontoret: kl. 9-5
Riks 8660 - Norr 402 | Riks 1646 - Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

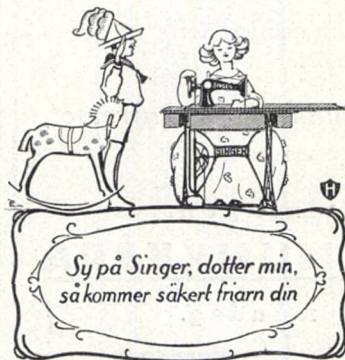
Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 | Kvartal 4: 75

Tveka ej i valet av tvål

utan köp

Gahns Lanoiatvål

Sy på Singer, dotter min,
så kommer säkert friarn din

"Elektriska Liggönan"

Förnämsta äggkläckningsmaskin.

AKT.-BOL. ÄGGVITFODER.

Postadress: Stockholm 17.

Rikst. 16 26. Sthlmstel. Sö. 346 26.

Aterförsäljare antagas.

Varje svensk man och kvinna bör bliva

Medlem av Blomsterfonden

vars mål är att resa ett värdigt och varaktigt monument över de döda i form av »Blomstergårdar»,
Hem för gamla.

Dessa »Blomstergårdar» skola innehålla smålägenheter för dem som kunna reda sig själva samt gemensamma hem, där även de sjuka kunna vårdas.

Enskilda personer, föreningar, styrelser eller andra sammanlutningar få förfoga över de lägenheter till vilka de bidraga.

Medlemsavgiften är 5:— kr. pr år.

Blomsterfondens kontor: Wahrendorffsgatan 1 n. b.

STOCKHOLM

Namnanrop: Blomsterfonden.

UNOL TANDCREME

är

**Bakteriedödande
Angenäm
Vattenlöslig**
och av *svensk
tillverkning.*

Åberopa denna tidning och begär en provtub UNOL från

UNOLFABRIKEN - MALMÖ

Telefon 43 85.

Var och en, som tycker om historisk film och varit en intresserad åskådare av de glänsande äventyren i "De tre musketörerna", skall säkert ej försumma fortsättningen

MYLADYS SON

skriver Svenska Dagbladet i sin recension av denna films första avdelning

KONUNGEN I FARA

som denna vecka framföres för svensk publik.

"Kommande episoder avvaktas med intresse", säger tidningen vidare.

Andra avdelningen

HÄMNAREN I MUNKKÅPA

gives nästa måndag.

Nyhet!

Byxprässare "SIMBA"

Varför måste Ni ha en "SIMBA"?
Därför att den spar tid, arbete och pengar.
Varje uppressning kostar pengar om husmodern, jungfrun, skräddaren eller Ni själv gör det.
"SIMBA" gör det gratis.

"SIMBA" står över all konkurrens.
"SIMBA" spar Eder förargelse att gå med knän på byxorna. Lättskött. Bruksanvisning följer.
Pris pr st. 5 kr. 75 öre. (Till landsorten mot postförskött + porto.)

Återförsäljare antagas. Ensamförsäljare för Sverige och Norge:
FRISK & C:o, BIRGER JARLSGATAN 29,
R. 103 22. STOCKHOLM R. 103 22.

Giv ungarna smörgåsar-

svenska folkets nyttiga och bekväma husmanskost! Men slösa inte bort pengar på dyrbart smör utan giv dem vad som är lika bra, men betydligt billigare. Kort och gott:

GIV DEM **MUSTAD'S** "BÄSTA-VÄXT"

**FRISÉR-
KAMMAR
PRYDNADS-
av högsta kvalité och elegans
äro stämplade
"KROKO"**

i ro med oss själva. När vi bli gamla, komma vi kanske att ångra, att vi förslösat vårt liv med jagande. Men sådana de vuxna sådana barnen: de smittas av vår oro och vårt jaktande.

Så långt dr. Wahlström. I ett senare nummer skola vi återge andra uttalanden, som tillsammans skola kunna utgöra ett framtidsprogram i vad det här gäller: barnens nöjesliv.

Kvinnliga diplomater.

(Forts. fr. sid. 103.)

Det har hänt, att man i Norge brutit skrankorna och gjort en kvinna till byråchef i utrikesdepartementet o. s. v.

Är det då så viktigt, säger ni, unga dam på kontorsstolen, vid lärarinnekatedern eller vid hemmets härd, om några damer skola få bli diplomater eller ej? Ack ja, det är mycket viktigt. Ty här är en del av stridslinjen — förlåt att jag använder ett så aggressivt ord, men det kan ju passa så här i den högre politiken — den, bakom vilken kvinnorna stannat som det de i så stor utsträckning äro: enkla biträden, som icke kunna komma någon vart och följaktligen inte ha någon större ambition, något verkligt arbetsintresse.

Man hör ibland män, som i arbetet fått att göra med kvinnliga biträden, förklara, att dessa inte ha det sanna arbetsnitet, att de vilja göra vad de äro skyldiga och ha sin betalning och sedan — punkt och slut. Men man får ju betänka, att det redan från början sättes ett »punkt och slut» för dem: de få bli vad de äro och så gott som ingenting vidare.

Låt oss t. ex. se, hur det kan vara i utrikesdepartementet — eftersom det var kvinnliga diplomater, vi talade om. Dit kommer en ung dam, hon har en vacker teoretisk utbildning bakom sig, hon är mäktig av fullt självständigt arbete. Men efter en tid resonnerar hon så här: »Ja, här får jag sitta och kanske t. o. m. avfatta skrivelser på olika språk — men aldrig blir det jag, som får sätta mitt namn under dem». Inför utsikten att aldrig bli mer än ett »biträde» med mekaniskt arbete blir hon apatisk och gör bara vad som sättes för henne. Där kommer en annan, hon är kanske fil. kand. eller fil. lic. i språk. »Här skall jag få användning för mina kunskaper», tänker hon glad. »Jag är ju i utrikesdepartementet!» Hennes hela uppgift är och förblir att hålla reda på de dossierer med namn, där matros Andersson och styrman Pettersson äro inregistrerade. Detta för en lön av 216 kr. i månaden.

Dessa kvinnliga biträden i ämbetsverken, åtminstone de, som ha högre bildning än 8-klassigt läroverk — så har jag hört från flera av dem själva — äro och känna sig som en kast för sig, som hålls nere av ett »hitintill och icke vidare.» Det är alldeles riktigt, att statens verk icke skola vara köttgrytor åt unga flickor, som behöva försörjning. Men det är en halvmesyra att låta kvinnorna få tillträde till de lägre platserna, men där hålla dem som just en kast.

Spanskan som blev stockholmska.

(Forts. fr. sid. 104.)

Ja, de äro vana att behandla kvinnan snarare som kamrat än som kvinna och då är för oss romanska kvinnor som alltid äro så mycket »femmes», charmen fullständigt förlorad. Kanske är det inte bara deras fel, kanske ha kvinnorna här med sitt övermått av frihet medverkat till den brist på aktning, som männen här visa oss. Jag skulle gärna vilja få vissa män att

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Pjådderränseri

Aug. Försters

Flyglar och Pianon
Hirschs Pianomagasin
(CEDERGREN & MÖLLER)
Regeringsgatan 26, Stockholm

FRÅGA OCH SVAR.

Fråga: Vi skola gifta oss innan årets slut, därför vore jag tacksam om någon kunde rekommendera bästa inköpskälla, för bosättningsartiklar såsom mattor, gardiner och en ottoman.

Svea.

Svar: Bästa och billigaste affärer för inköp av mattor, gardiner och ottomaner är utan tvivel Sturemagasinet, 15 Stureplan i Stockholm. Skriv till denna firma och Ni erhåller beredvilliga upplysningar, jämte katalog och prover. Firman lämnar även kredit till solida köpare, men omnämner denna tidning. A. J.

A Sv. Statens Premieobligationer
utlånas mot låga avgifter, med full vinsträtt och rätt till omsättning
på 3 mån. år 1918 54 kr., år 1921 49 kr.
på 6 mån. år 1918 50 kr., år 1921 45 kr.
Köpas och säljas förmånligt.
A.B. Mäklarefirman Baltic
St. Vattugatan 10, Stockholm.

Chesebrough's Vaseline

uttalas Tjehsbroa

är er hjälp vid tusen svårigheter. Chesebrough's Vaseline verkar läkande och förhindrar uppkomsten av kvisslor och utslag. Chesebrough's Vaseline är världens mest använda, billigaste och verksamaste medel för att få en frisk, smidig och ungdomlig hud. Finnes i 25- och 45-öres askar samt i glasflaskor för 70 öre och 1:25.
Begär Chesebrough's Vaseline på apoteken och i färg- och kemikalieaffärer.

Svaga Nerver

stärkas bäst av

Ferrin

Priset betydligt nedsatt.

KRYMPER
EJ YLLE

MERKURVAL
VIOLA
GÖTEBORG

Rysbergs Blandning

Detta kaffe rekommenderas särskilt för god och fyllig arom.

PERCY F. LUCK & Co.

SÄTT
BO
genom

En enastående fördelaktig betalningsform är BOSÄTTNINGSFÖRSÄKRING Begär närmare upplysningar.

A/B NORDISKA KOMPANIET
BOSÄTTNINGSBYRÅN

förstå, att även vi utländska damer ha rätt att promenera utan att bli tilltalade av individer, som äro obehagliga och otrevliga. Sannerligen, jag skulle gärna förlåta en del små fel, men vad jag inte förlåter är den brist på aktning, som männen i allmänhet — undantag finnas ju — visa kvinnorna, både den svenska kvinnan men i ännu högre grad den utländska. Och detta säger jag er av egen erfarenhet.

Ni har frågat mig vad jag tänker. Jag har sagt er allt, däribland också en del mindre behagliga ting, men ni får förlåta dem, ty de äro uppriktiga.

Vi och de våra.

(Forts. fr. sid. 99.)

rockar. Härigenom förhöjdes den dystra stämningen och framhävdes än ytterligare den tragiska upplösningsscenens kalla brutalitet.

Som slutomdöme måste man säga, att Svenska Teatern på ett förträffligt sätt gick i land med sin uppgift. Även om miljön i den Galsworthyska pjäsen med sitt utvecklade rashat och sin skarpa klasskillnad för oss är främmande, är Loyalties ändå ett vackert prov på vad en av Englands mest framstående levande författare kan åstadkomma. Den sociala bakgrund, mot vilken handlingen spelar, är okänd i Stockholm. Men människorna i skådespelet äro lika vederhäftiga och levande för det.

Varje ansats till ökat kulturellt utbyte de båda länderna emellan måste hälsas med glädje. Och teatern spelar härvidlag en mycket viktig roll. Genom engelska pjäser på svenska scener och svenska på engelska lära vi för varje uppförande bättre förstå varandra. Skådespelarkonsten i London står f. n. på ett mycket högt plan, och säkert kan den ge oss många goda lärdomar. Liksom vi också böra taga fasta på den engelska dramatiken, som i skrivande stund torde uppvisa flera fruktbärande plantor än någon annan litterär trädgård. Men varför måste den då vänta så länge på sitt nobelpris?

Från flydda tider.

(Forts. fr. sid. 106.)

han sin svenske gäst och smög sig ur huset med honom, »för att slippa undan allt pratet, voj, voj». Efter lyckad jakt och med stor tjuvpojksglädje kommo de hem först sent på kvällen.

Till Finland medfördes också den älskade harpan, och då hustrun en gång frågade Pacius, om han ville ackompanjera henne svarade den hetsige lille mannen: »Jack ackompanjerer aldrig fruntimmer, de hoppe över hele och halve takter». Vid ett senare tillfälle, där han hörde henne spela, gick han dock vid styckets slut fram, tackade och sade »jack vill micke gerne ackompanjere frun.»

Finlandsbesöket hörde nog till makarnas gladaste minnen, och besöket i Runebergs hem var säkert resans glanspunkt. Med honom och med flere andra Finlandsvänner stodo de sedan i hela sitt liv i en ivrig brevväxling, tyvärr förstörd vid en eldsvåda. — Hemkomna sutto de nu stilla i sitt natursköna bo. Där lästes högt om kvällarna, harpan sjöng med full ton om glädje och om smärta. Makarna skrevo sina minnen från förgångna tider, vilka av båda mottogos och lästes med innerlig glädje. Allt skulle de dela med varandra. Mannen måste en natt väcka hustrun för att visa henne en strof i Schillers

SMÅ SKÖNHETS RAD

Ansiktet

karaktäriserar personen. En vacker hy ger ansiktet dess charme. Utsatt för blåst och kyla blir hyn lätt misspydd genom finnar, rynkor och fräknar.

Om, du emellertid varje afton använder tre minuter att ingnida ansiktet med F. Pauli's äkta Liljemjolkcrème försvinna alla dylika misspydnader inom kort.

F. PAULI'S

äkta Liljemjolkcrème

Feniths namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: Extramärket Fenith
Växtmargarin: Feniths Extra Växt

äro marknadens förnämsta kvaliteter.

Yardley's
Old English
Lavender Soap

Av utsökt kvalitet renar den huden fullständigt och bibehåller hyn ungdomligt fraiche. Luxiöst parfymrad med doften av den äkta Lavendelblomman är det den förnämsta av alla kvalitets tvålar.

Pris pr karton om 3 tvålar - Kr. 4:50.

Säljes i alla förstklassiga och välsorterade affärer inom branschen.

YARDLEY & CO., LTD., LONDON, W.1

Tag bort Värken!

Värkande, styva muskler och reumatism följer ständigt förkylning om ej Sloan's Liniment användes i tid. Stryk ymnigt på leder och muskler — det intränger i huden utan gnidning. Försök det!

Fås på alla Apotek.

SLOAN'S Liniment

Den nyföddes hud är ömtålig!

Använd därför en absolut tillförlitlig salva.

MILLIDIN-SALVA

(Överläkaren Dr. Lindströms hud- och sår salva.)

"A Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm, har sedan mer än 10 år tillbaka använt den numera av A.-B. Leo i Hälsingborg tillverkade Millidin-Salvan mot de hos spädbarn vanligt förekommande rodnaderna, hudlösheterna, liksom också mot sårnader å mödrarnas bröstvärtor uppkomna genom digivning, och ha alla dessa åkommer påfallande hastigt gått till förbättring eller fullständig läkning under behandling med denna salva. Intygas sanningsenligt.

ELLEN WESTERBERG,

1:sta barnmorska och föreståndarinnan vid Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm."

MILLIDIN är dryg, obegränsat hållbar, härsknar aldrig, därför billig i användning. Fås å apotek, kemikalie- och övriga affärer. Tillv.: Millidinfabriken, Hälsingborg, Nederlag i Sthlm:

Firma AUG. PETRÉ, Luntmakargatan 79. Tel. Riks 813 44. Allm. Vasa 25 31.

Vid toaletten använd den äkta

CRÈME SIMON

Den allra bästa för hudens vård och skönhet.

PUDER och TVÅL
J. SIMON & Co. - PARIS

Döva höra

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**, som är världens förnämsta, kan nu regleras i 16 styrkegrader efter örats olika hörsel förmåga. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lönghörda i kyrka och teater. För efterrapningar varnas.

Öronmassageapparaten MASSACON botar susning för öronen. ACOUSTICON är den enda elektr. hörapparat som är patenterad, o. lämnas 5 års skriftlig garanti. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St. Louis o. den engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:t Änkedrottningen av England o. Prins Carl av Sverige. Begär katalog och intyg. Ensamförs. för Sverige: MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT, Per Vejlersgatan 9, Malmö l. Telefon 4975.

»Trettioåriga kriget», som Tegnér hade tillägnat sig. En gång då en besökande, som såg dem sitta så ensamma, föreslog dem att lägga s. k. sympatipatience utbröt mannen »skulle vi två ha så litet att tala om så att vi behövde lägga patience!» och då hade de talats vid i nära 60 år! Till vännen eller vid de små och stora händelser, som förekommo i deras liv, hade de ofta en liten dikt, som sedermera roade barn och barnbarn. — Visst blev livet ibland enformigt, visst kom posten en, högst två gånger i veckan, visst hindrade åren de långa promenaderna, glädjen över jakt och fiske minskades och höstens dagar kommo mörka och tunga, dess nätter voro stjärnlösa och utsikten över sjön dimmig och otidlig. Då sutto de gamle tysta, ibland sorgsna, men då kom ofta en ljus gestalt till deras hem. Det var en ung flicka, som innerligt höll av dem. Tomhänt kom hon aldrig. Stundom med en blomma, stundom med en ny bok eller färsk tidningar. Alltid medföljde det goda hjärtat, det varma förstäendet och ljuset i hennes ansikte, ett ljus, som likt en solstrimma flöt in i hemmet och över de grå huvuden, som nu började böjas mot jorden. En av de sista glädjande upplevelser de gamle hade, var nog då de på sin diamantbröllopsdag mottogo ett telegram från kungen och drottningen, samt deras porträtt. Den minnesgode kung Oscar firade själv samma dag — den 6 juni 1882 — sitt och drottning Sophias silverbröllop. Den gamle knekten talade med tårögd tacksamhet om denna kungliga välvilja den korta tid han ännu hade kvar att leva. År 1883 lade först Constance Hultin och några månader senare hennes make de trötta huvudena till ro.

*

Den ovannämnda flickan var Ellen Key. Den kärlek hon gav och fick av de gamle hålles i helgd så länge någon finnes kvar av de som då stodo när dem. Hennes trofasta vänskap har även räckt för nästa generation. Det är hon, som förmått mig framlägga dessa enkla dikter av min mor. Och med välsignelse över mors vita hår, som lyser bland blommorna och under träden på Kallernäs, slutar jag dessa rader.

Lisa.

*

En gripande dikt är meddelad i den teckning av Constance Hultin, som Ellen Key efter fru Hultins död skrev i Idun och som — tillökad — återfinnes i första delen av Minnen av och om Emil Key. Hela diktsamlingen — som författarinnan kallat Backsippan — blev aldrig utgiven i tryck. En del av verserna voro humoristiska med en varm, fin underton av känsla. Som prov på dessa meddela vi följande:

PATIENCE.

Nu midnattstiden re'n är inne
Och trött jag är för länge se'n
Re'n hönan slumrar på sin pinne
Och lilla fågeln på sin gren.
Nu vill jag vilans sötma smaka
Och låta ugglan ensam vaka.

Jag riktigt längtar efter sängen
Som barnet efter modrens famn
Som oxen efter gröna ången
Som trötte seglaren till hamn.
Och därför, nu bort Er packa
Båd kung och dam och knekt och hacka.

Det är ej värt, att Rakel gråter
Och att fru Pallas tar humör.
I morgon kväll vi träffas åter
Och få i endrägt som sig bör
Då lyfta på vår framtid's slöja
Och ödets hemligheter röja.

Vi torde senare återkomma med fler dikter.

FAMILJERÄTTSÄRENDEN

Äktenskapsförord. Boskillnads- och äktenskapskillnadsml. Boutredningar och arvskiften. TESTAMENTEN

Advokatfirman

Andén & Staël von Holstein

Eva Andén. Mathilda Staël von Holstein
Lilla Vattugatan 14.

Riks 7576, 24488.

Allm. 188 86.

Vid Reumatism, Huvudvärk, Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar TOGAL snabbt och säkert.

Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

Döden lör rättorna är "RATTUT".

Låt icke övertala Eder att köpa något annat medel som uppgives vara »lika bra». »Rattut» kan utan risk tilläggas i skafferiet, vishusbodar etc. ty det dödar endast rättor och möss, men är oskadligt för människor och husdjur. Begär broschyr.

Pris Kr. 1:25 paket. Säljes i kemikalie-, järn- och diversenaffärer samt å apotek.

Berner & Zetterström, Göteborg

Följ noga bruksanvisningen!

TILLDRAGANDE

är alltid ett friskt utseende!

Bevaras bäst genom dagligt bruk av den balsamiska och välgörande **Yvy - tvålen**

Yvy-tvälen säljes i varje affär landet runt.

AKTIEBOLAGET YVY-FABRIKEN, YSTAD

vea

Hur missödet vid statsministerns mottagning reddes upp.

Lösning av Iduns nyårspristävlan.

Såsom väntat ingrepp en mängd av våra läsare från Ystad till Haparanda för att reda upp den situation, vi skildrade i vår nyårspristävlan, och kombinera nyårshälsningarna till statsministern med de riktiga avsändarnamn. Problemet tycktes icke vara så lättlost, och många av dem, som försökt sig på det, hade endast gjort villervallan värre. Den lösning, som måste anses vara den sannolika, är följande:

1. Konstnären Carl Eldh.
2. Göteborgsutställningens kommissarie Adelsonh.
3. Amiral Arvid Lindman.
4. Redaktör Z. Höglund.
5. Sv. Akademiens sekreterare dr E. A. Karlfeldt.
6. Bankdirektör Olof Aschberg.
7. Första kammarens talman greve Hugo Hamilton.
8. Professor Ragnar Östberg.
9. Fröken Ebon Strandin.

Den först påträffade riktiga lösningen hade lämnats av herr Gustav Starck, Karlstad, som alltså belönats med det förut nämnda arbetet.

Blomsterfonden vinner nu dagligen allt större tillslutning. Icke blott för hedrandet av de avlidne utan även vid de levandes bemarkelsedagar brukar fonden bliva ihågkommen. Tack vare en av föreningens medlemmar, som redan förut på ett storartat sätt visat sitt intresse för dess syftemål och som allt framgent lovat hjälpa, står fonden inför att inom den närmaste framtiden kunna börja byggandet av den första Blomstergården.

Tanken bakom Blomsterfonden är ju, att vid begravningar kan vem som vill, i stället för att sända kransar eller vid sidan därav, till Blomsterfondens förfogande ställa en större eller mindre penningssumma. Adress och telefonanrop endast: Blomsterfonden, Stockholm.

IDUNS PRISTÄVLING i N:o 5.

aaaaaaaa
aaaaaaaa
aaaaaaaa

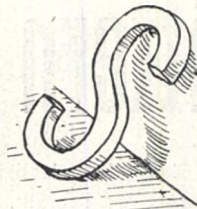

100 kv. meter

DFYRIS

aaaaaa
aaaaaa
aaaaaa
aaaa

Lösning märkt Iduns Pristävlan i nr 5 torde insändas före den 17 febr. De två först anträffade riktiga lösningarna belönas med vardera 5 kr.

ARBOGA

MARGARIN
HÖGSTA MÄRKET

Oatine

ÅRSLÅNG BEHANDLING MED TVÅL OCH VATTEN

gör ansiktet grovt och rynkigt, därför att det naturliga, skyddande fettlagret avlägsnas och huden lämnas oskyddad.

Ingnid OATINE och avtorka cremen. Samtidigt med rensningen, skyddas, läkes och näres huden, så att den håller sig klar och vacker.

OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 3:— samt i stor burk med tredubbelt innehåll å Kr. 6:— Håll till godo endast med OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar.

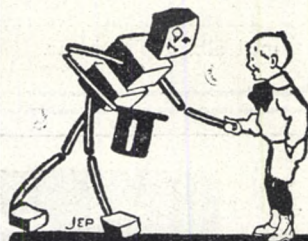
uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlekar å Kr. 3:— och Kr. 6:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B. Malmö, Paris & London

OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Adoré des Enfants !...

.. Parce que mon gout exquis de vanille me fait considérer par eux comme une délicieuse friandise. Je calme rhume, toux, etc.

RÉGLISSE FLORENT

est mon nom ! Exigez ma délicieuse pâte grise vanille chez épiciers, confiseurs

V

risten den fina och skon den nätta
De höra tillsammans som flickan och Du
Säkert Du gissar, att hon är den rätta
Blott Viking hon brukar, snart blir hon
Din fru.

Vikingsskokräms förlämnar
lädret en djup, smetfri
glans, skyddar det och
bevarar dess smidighet

Iduns förmedlingsbyrå

lämnar tillförlitliga uppgifter om utkomstmöjligheten på olika banor just nu. Alla upplysningar om skolor och utbildningsanstalter, inträdesfordringar, kursavgifter och uppehållskostnader lämnas omgående mot en avgift av 1 kr. Kom också ihåg att Iduns förmedlingsbyrå införskaffar ritningar till villabyggen, ger sakkunniga förslag till olika slags värmelednings-system, badrumsanordningar etc. Lämnar förslag på litteratur. Gör upp matsedlar för fester, inköper handarbetsmateriel etc. Någon ersättning beräknas, allt efter den tid, som åtgår för uppdragets utförande: i genomsnitt 3 kr. i tim.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Vore tacksam om Idun kunde lämna uppgift på några beväringssvisor samt från vilka förlag dessa kunna erhållas.

John.

Svar: Skriv till Elkan & Skildknechts hovmusikhandel, Drottninggatan 28, Stockholm, så erhålles det önskade.

Fråga: Bör man taga bort skott å klotkaktus även om de ej äro rotskott utan sitta högre upp på växten? Jag har en sådan som är alldeles översäddad med skott och vet ej om jag skall låta dem sitta kvar. Tacksam för snart svar.

Kaktusvän.

Svar: Skotten bör absolut tagas bort, annars blir det ingen klotkaktus.

Fråga: Vi har en kaffekanna av tenn, ett arv inom familjen. Den är märkt

4
Sheffield
1601
S 4

Vad värde kan den hava eller hur mycket kunna vi beräkna, om vi skulle sälja den. Finnes det någon kännare som kan och vill giva oss ett råd.

Gammal lösnnummerköpare i Göteborg.

Svar: Något högre värde äger kannan icke, då det ej betalas mycket här hemma för utländskt tenn. Förövrigt är svårt att ange exakta värden innan man fått se densamma.

Antikvitetskännare.

Fråga: Hur sända äkta makar visitkort till nyförlovade när de ej känna fästmon eventuellt fästmannen?

Osäker.

Svar: De båda makarne sända sina visitkort till den av parterna, som de känna. Mannen sänder 2 kort och frun 1 kort, oberoende av om det är till fästmon eller fästmannen, som de skickas.

Fråga: 1) Vore tacksam om någon av Iduns läsekrets kunde giva mig beskrivning på ett medel för utrotande av ohyra på höns.

2) Känner någon till de annonserade Victoria-stickmaskinerna? Äro de marknadens bästa och billigaste, och hålla de vad prospektet utlova?

"Fru L."

Svar: 1) Först och främst bör hönsuset hållas absolut rent och värpredena likaså. Minst två gånger om året böra väggar och dörrar, värpreden, sittpinnar, bräden, med ett ord allt inom själva hönsuset såptvättas, spolas och sedan kalkstrykas med litet karbol i kalkmjölken. Detta allt för att hålla hönsuset fritt från de ytterst små "hönsus-väggglössen", vilka så snart hönsen på kvällen satt sig, krypa fram och då orsaka hönsen en olidlig plåga. — Vidare gäller

SOUTHALL'S

BINDOR OCH SPECIALARTIKLAR FÖR DAMER

SOUTHALL'S DAMBINDOR — absorberande — aseptiska och mjuka som dun. Tillverkas i olika storlekar och säljas i blåa paket på 1 dussin.

Likaså

SOUTHALL'S KOMPRIMERADE DAMBINDOR i fyra storlekar. Varje binda förpackad i en liten ask. Rekommenderas särskilt för damer på resor.

SOUTHALL'S JUSTERBARA ELASTISKA BÄLTE, tillverkat av bästa kvalitet, elastiskt band, tätt åtsittande o. mycket bekväma.

SOUTHALL'S SANITÄRA BYXOR — en välgärning för damer — elegant snitt — lätta och behagliga. Dessa byxor garantera full trygghet och äro så lätta och tunna, att de, ehuru vattentäta, alltid äro svala att bära. Tillverkas i 9 modeller med löstagbart foder av rent gummi.

FABRIKANTER:

SOUTHALL BROS. & BARCLAY LTD.,
CHARFORD MILLS, BIRMINGHAM, ENGLAND.

I lager hos Buttericks Mönsteraffär, Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg, Nordiska Kompaniet (Sjukvårdsavdelningen) Stockholm, Au Corset Gracieux, Drottninggatan 66, Stockholm, ävensom hos alla förstklassiga sjukvårdsaffärer.

ENGROS: Carl Stangenberg, Hötorget 10, Stockholm; Gustaf Hjelm & C:o, Norrtullsgatan 8 A, Stockholm; Sederholm & C:o, Östermalmstgatan 69, Stockholm.

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör återopas.
Storkyrkobrinken 11 • Stockholm

I Ingen annan större svensk stad

än Lund råder det för Herrar Annonserer gynnsamma förhållandet, att endast en tidning utgives på platsen. Den, som annonserar i Lunds Dagblad, träffar således hela publiken i staden och kringliggande landsbygd — en fördel som gör annonseringen i

LUNDS DAGBLAD

ofantligt mycket billigare än annonseringen å andra orter, där annonserna få vidkännas annonskostnad i två eller flera tidningar på samma plats för att ernå samma effekt.

I följd av de mångfaldiga kulturintressen, som äro sammanförda i Lund, har Lunds Dagblad läsare över hela Skåne. Dess inlägg för lantmännens politik har som bekant även tillfört tidningen en jämn spridning i bygden. Lunds Dagblad är ett av landsortspressens starkaste annonsorgan.

HORROCKSES, CREWDSON CO. LTD.,

Bomullsspinneri och Bomullsväveri, MANCHESTER.

Preston and Bolton, Lancashire, England.

Sysselsätter 6,000 personer

24,276 hectares.

LONGCLOTHS, FINE SHIRTINGS SHEETINGS

TILLVERKAR VÄRLDENS BÄSTA O. FINASTE TYGER.

Representant för Sverige:

C. Olesen Ltd., Højbroplads 4, Köpenhamn.

S W 4

Köp i dag ett kg. margarin men se till att det är

Pellerins

Det tål jämförelse med det finaste natursmör men är billigare.

Pellerins är garantimärkt.

Mellan

Vättern och Östersjön

läses den dagliga morgontidningen Östergötlands Dagblad överallt.

Önskar Ni förbindelser med den köpstarka publiken där så annonsera i Östergötlands Dagblad. Även inom Södermanland och norra Småland har tidningen många läsare.

Huvudkontoret i Norrköping står gärna till tjänst med alla upplysningar.

Inom 5 minuter

försvinner den häftigaste huvudvärk och de mest plågsamma nervsmärtor, om 1 PERVALKAPSEL intages. Nutidens effektivaste och angenämaste medel i sitt slag, utan några skadliga biverkningar. Oumbärligt vid förkylningar, influensa, neuralgier etc. Användes å de största kliniker. — Säljes å apotek i askar å kr. 1:70.

Afrodite föddes ur havets skum...

Så födes alltjämt skönhet ur löddret av Yema-hudcreme-tvålen, den stora, sensationella nyheten på toilettartiklarnas område.

Yema-tvålen tillverkas efter en helt ny metod och innehåller de för hyn och huden mest välgörande preparater. Redan vid första användandet märker Ni, att Yema-hudcremetvålen är just den tvål, Eder hud och hy behöva och Ni märker också den stora skillnaden mellan Yema och alla i handeln förekommande s. k. skönhetsvålar. Yema-tvålen gör all hudcreme överflödig, gör huden mjuk och len och vid dagligt bruk framkallar den en vacker hy, som den väl bevarar.

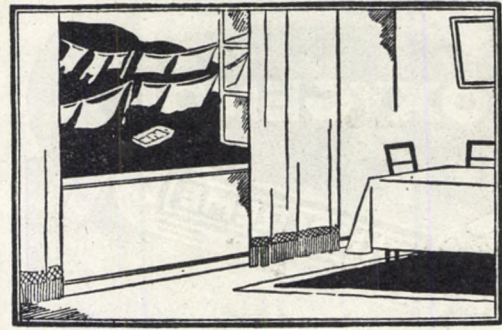
Yema-tvålen kostar blott 1 kr. pr styck. Den höga kvaliteten och det låga priset göra den till en ständigt, oundgänglig vän — icke blott en flyktig bekantskap, som snart glömmes.

Yema-tvålen säljes överallt. I parti från tillverkarna

AKTIEBOLAGET A. P. SJÖBERGS FABRIKER
Malmö, Helsingborg

Yema

Varje ask innehåller skönhet.

Tvätta utan frätande medel

som på kortare eller längre tid förstöra kläderna. Med det självverkande tvättmedlet Nabo, som innehåller bensin i vattenlösning, kan Ni aldrig skada tvätten, ty dels förekommer intet handarbete, som sliter tvätten, och dels innehåller Nabo intet som helst frätande ämne. Bensinet löser smutsen, sköljningen avlägsnar den, tvätten blir bländande vit och väldoftande utan frätning eller slitning.

Happachs Industriaktiebolag
MALMÖ

Korpulens, Fetma

borttages genom
Dr Hoffbauers lagligt skyddade
Avmagrings-tabletter

Oskadligt och effektivt medel utan iakttagande av diet. Inget Thyreoidin! Intet avföringsmedel. Kompl. kur kr. 20:— Utförlig broschyr gratis.

Fås i alla apotek.

Depot: Apoteket Kronan, Stora Nygatan 27, Stockholm.
Depot Malmö: Apoteket Lejonet.

Specialaffär för praktiska **Ottomaner** med 1 och 2 bäddar, Schälslonger, Sängkläder, Filtar, Täcken. Fullständig garanti.

OLOF KNUTSON.
Sthlm. Vasa 117 38. Dalagatan 14.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligenast hos

A.-B. Borås Mek. Vävskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 1028.
Exp. till landsorten mot postförskott.

OTTOMANER

(1 och 2 bädd.) kr. 70. Chäslonger 28. Soffor, Liggfåtöljer m. m. Fraktfritt. Begär katalog.

Ångbadskåp för hemmet kr. 30.
Danielssons Verkstad, Huddinge.

K. RÖED

LOTTERIKONTOR

Dronn.-gt. 8, TRONDHJEM

Ottomaner
Schälslonger
Soffor

Thorwald Olsens Möbelverkstad
Blecktornsgr. 6, Stockholm. Sö. 9851.

det att befria hönsen från den ohyra som ha sin vistelse på djuret hela dygnet om; här måste — utom renlighet — andra åtgärder företagas, t. ex. hönsens grundliga insprutning — under vingarna och hela fjäderbeklädnaden "motsols" — med äkta persiskt insektpulver; försiktig smörjning (ej gnidning!) med fett, svagt blandat med fotogen (till i kaffekopp smält fett i matsked fotogen), varvid såväl huvud, gump som fjäderbeklädnaden smörjes. Vad som till sist alltid bör finnas både i själva hönseshuset, på golvet samt utanför, är en tillräckligt stor låda med aska, vari hönsen dagligen kunna "bada" sig. Askan förnyas varje vecka, liksom halmen eller torvströet varje vecka ombytas.

2) Då vi ej personligen ha någon erfarenhet av omnämnda stickmaskin, och trots förfrågningar å flera håll ej kunnat få några upplysningar i saken, bedja vi någon av Iduns däri erfarna lärarinnor uttala sin mening.

Fråga: Ädla filantroper! Var finnes ett hem för de gamla levnadströtta? Vad finnes ett verkligt gott hem med en rar gammal dam att vårda? Utan hem och utan medel beder jag om ett halmstrå att modet ej må sjunka. En som ännu vill vara till glädje och nytta. Tacksam för snart svar. "Halmstrå".

Svar: Att tillfredsställande besvara er både obestämda och ofullständiga fråga är helt enkelt omöjligt. Först och främst — är det ni själv som är gammal och levnadströt? I så fall bör väl ej en "gammal rar dam" utsättas för eder "vård"? — Men orkar ni ar-

D E N

affärsman, som söker ett verkligt samt annonsorgan för Sörmland och särskilt Eskilstuna

gör ett gott val

om han väljer arbetaretidningen för länet. *Kärnan* av Sveriges mest utpräglade arbetarestads 30,000 innevånare när med sin annons nämligen endast den

som

annonserar i FOLKET

Tidningen utkommer varje dag från Eskilstuna.

Gynna Iduns annonsörer!

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta **Hårmedel** och överträffas icke av något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3: 75.

Erhålls hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Damfrisering och Drogaaffärer.

MED VÄTESUPEROXID

Se med Edra egna ögon att Ni får Mazettis ögon

Ni är då säker på att alltid erhålla en delikat, kraftig och hälsosam cacao.
OBS! Våra olika billigare kvaliteter cacao såväl i hekto-paket som i lös vikt.
Varnas för efterapningar av påse och etikett!

Läs NYA DAGLIGT ALLEHANDA!

Obs! Avdelningen för kvinnan och hemmet!

Den, som behöver en anställning eller vill tillsätta en plats, bör annonsera den i **NYA DAGLIGT ALLEHANDA**.
OBS! Endast 10 öre per rad. OBS!

AKTIEBOLAGET SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: Malmö.

Mottager insättningar å Depositions-, Kapital- och Sparkasseräkning till högsta gällande ränta.

Fullständig bankrörelse.

Västernorrlands Allehanda

— Daglig morgontidning i Härnösand —

är enligt postverkets officiella tidningsjournaler den mest spridda tidningen inom Västernorrlands län.

GRANSHOLMS FINPAPPERSBRUK

ANLAGT 1803 - GEMLA - ANLAGT 1803
Specialbruk för finare pappersorter

LEVERANTÖR AV

IDUNS PAPPER

OMBUD OCH PARTINEDERLAG I STOCKHOLM:

R. W. STARE

R. T. 40 44 59 KUNGSGATAN 59 A. T. 192 30

litet salt på dem, men ej mer än en hähd för 2 stycken ålar. Efter andra dygnet avtorkas de mycket väl med en duk och rökes med största försiktighet, helst i en hög röktna, där ålarne hänga högt. Enris och ekbark eller murken ekved användes för rökningen, under vilken inga lågor få uppkomma, när ålarne då stekas i stället för att rökas, varvid allt fett smälter ur den. Rökningen beräknas taga en tid av 1½—3 timmar i anspråk, beroende hur stor ålen är samt huru stark röksmak som önskas

Fråga: Vore intressant att få veta om det inte finnes något svenskt pulver eller något liknande varmed man i hemmet kan framställa kolsyrat vatten?
Vattenålskare.

Svar: Försök det nya preparatet Mimers fruktsalt, vilket tillverkas av Fabriken St. Erik, Stockholm.

Fråga: Kan Idun lämna adress på några välrek. teknisk mekaniska skolor i Tyskland om möjligt även med uppgift om kursavgift och tid. Den frågande har genomgått realskolan och teknisk skola i Sverige men önskar vidare utbildning i Tyskland.
Mekaniker.

Svar: Här ett par adresser: Teknikum Ilmenau i/Thür, Ingeniörs-Akademi Wismar a. d. Ostsee. Prospekt från resp. sekretariat.

Fråga: Min hud i ansiktet är mycket ömtålig; är det kallt blir jag kritvit och är det varmt blir jag kräfröd, i synnerhet då jag kommer från kylan ute in i värmen så flamar det och bränner i kinderna t. o. m. i så hög grad att svett droppar framtränga. Vid sinnesrörelser blir jag även lätt röd. Huru stärka huden och förhindra detta obehag?
Landsortsprenumerant.

Svar: Obehaget är beroende på vasomotoriska rubbningar och botas med Valerianadroppar som fås på apotek utan recept. Tag 10 droppar 2 gånger om dagen.

Fråga: 1) Vore tacksam få några adresser där jag kunde möjligen få sälja äkta välgjorda Wadstenaspetsar. 2) Som jag tänkt resa till Göteborgsutställningen i sommar vore jag mycket tacksam få några anvisningar på pensionat eller dylikt där en ensam dam kan taga in och där man också kan påräkna humana priser. B. D.

Svar: Vänd Eder till fru Charlotta Randel, Vadstena. 2) Om pensionat meddelar utställningsstyrelsen i Göteborg alla nödiga upplysningar. Skriv till Utställningsbyrå, Generalsekretären, Göteborg.

Lösning

AV IDUNS REBUSTÄVLING I N:r 2.

Man äter sig ibland sjuk under hälgén på grund av ovana vid de feta julanrättningarna.

De två först öppnade riktiga lösningarna hade lämnats av disponent Skogh, Västervik, och fru Stina Anderson, Gävle, vilka alltså erhållit 5 kr. vardera i pris.

BREVLÅDA

RED:s BREVLÅDA.

Signatur "30-årig hushållsfröken" torde uppgå sin adress till redaktionen.

Glöm ej

att skaffa Eder

Iduns Kokbok.

Ny utvidgad upplaga.

Med en upplaga

mer än dubbelt så stor

som någon annan daglig morgontidning i Göteborg o. västra Sverige är den därstädes ojämförligt mest spridda morgontidningen

Göteborgs-Posten

I alla samhällsklasser läses

Göteborgs-Posten

Effektivaste annonsorgan

I Göteborg och västra Sverige är följaktligen

Göteborgs-Posten

VÅRT LAND OCH FOLK

BONDERÖRELSENS CENTRALORGAN

Utom att Ni får valuta för Edra penningar stöder Ni också bonderörelsen genom att prenumerera på tidningen, ty en stark press är nödvändigt för rörelsens framgång.

Prenumerera genast! - Intressera Edra vänner!

LEDIGA PLATSER

Bättre, anspråkslös flicka,

snäll och ordentlig, erhåller god plats hos ensam äldre dam i Norrland, att sköta hushållet samt hemmets göromål utan jungfru. Svar jämte betygsskrifter och foto till "Hjälps och sällskap", Iduns exp., Stockholm.

För medelålders bildad dam

— gärna änka — som i förening med ett behagligt sätt och utseende äger förmåga att med sparsamhet och intresse förestå och sprida trevnad i ett hem finnes genast plats som huseföreståndarinna hos änkan med vuxna barn. Upplysningar jämte fotografi samt uppgift å lönepretentioner torde sändas under adress "Tjänsteman 57", p. r. Lund.

Mot fritt vivre

önskas flicka, kunnig och intresserad av trädgårdsskötsel att tillsammans med ägarinnan sköta vårarbetena i trädgård i Stockholmstrakten under april, maj och juni. Svar till "Våren 1923", Box 57, Stockholm.

För sjuksköterske-elever

finnas platser lediga vid länslasarettet i Köping. Förfrågningar besvaras av översköterskan vid lasarettet.

Bättre, enkel flicka

eller ensamjungfru, ordentlig, kunnig i matlagning, får bra plats från 1 mars eller 1 april i mindre familj i Umeå. Svar med fotografi, fullst. betyg (även skolbetyg), åldersuppgift samt lönespråk till "Energisk", Västerbottens-Kuriren, Umeå.

Kungörelse

En befattning som föreståndarinna vid Sjukhuset vid Långbro, med avlöning enligt 8:e lönegruppen i Stockholms stads lönestat, förklarar härmed till ansökan ledig, och skall dylik till styrelsen över Stockholms stads sjukhus ställad ansökan åtföljd av åldersbetyg och av sökande, som förut icke innehar ordinarie befattning å Stockholms stads lönestat, av läkarebyrå enligt av Stockholms stads tjänstenämnd fastställt formulär, samt de övriga handlingar sökanden önskar åberopa, senast den 15 februari 1923 före kl. 12 på dagen vara inlämnad till sjukhusets syssломanskontor, postadress: Älvsjö. Sjukhusdirektören.

Föreståndarinna.

Föreningen Feriehem för Handel och Industri söker för sitt nyinrättade feriehem i Båstad, för c:a 50 gäster, föreståndarinna. Sökande bör ej vara över 50 år, bör äga kunskap i allt, som rör huslig ekonomi, och yana vid inköp samt hava chefs- och värdinnegenskaper. Hemmet t. v. öppet 1 maj—1 oktober.

Löneförmåner: Fri bostad och kontant 2.000:— kr. jämte fritt vivre under den tid hemmet är öppet. Platsen tillträdes 1 mars 1923. event. förr.

Ansökningar jämte betygsskrifter och fotografi samt åldersuppgift ställas till Styrelsen för Föreningen Feriehem för Handel och Industri, Malmö, som lämnar närmare upplysningar om platsen.

SveaVäst

är renare och
näringrikare
än smör, säger

vetenskapsmannen

SveaVäst

är det margarin som
säljes lättast, säger

affärsmannen

SveaVäst

är lika gott
som smör, säger

husholdern

Varför lider Ni i onödan?

Tag för regel att alltid bära på Eder nedanstående lilla flaska med Globoid-Acetoeyltabletter och i god tid mota varje annalkande förkylning med ett par tabletter. Inga obehagliga biverkningar på hjärta eller matsmältning. Bästa och effektivaste medel mot Huvudvärk, Förkylning, Influenta, Reumatism etc.

**GLOBOID
ACETO CYL**

Till salu å alla apotek å kr.
2:50 pr 40 tabl. å ½ gr.

En hovdessert med mörkbrun sås av **CAP KAKAO** är en charmant avslutning på den finaste middag.

SE HÄR RECEPTET:

Lägg marängkransar eller mandelberg i pyramid på serveringsfatet och slå över dem, strax före serveringen, en kall, starkt vispad sås kokt av 1/3 lit. vatten, 3 msk. **CAP KAKAO**, 1 tsk. potatismjöl, 1 tsk. **CAP ÄKTA VANILLINSOCKER**, 2 msk. socker. — Garnera med gräddskum.

Inga Nothing.

VÅRT Δ -märke i en annons betyder, att vi självständigt eller i samarbete med annonsören skrivit texten och ombesörjt den reklamtekniska kompositionen.

Ingen, som är intresserad av att få ut största möjliga valuta för sina reklamutgifter, bör underlåta att taga våra tjänster i anspråk.

Det vållar honom ingen extra utgift, men bidrager alltid till höjande av reklamens effektivitet. Låt därför Eder annons bära vårt Δ -märke.

S. GUMÆLIUS' ANNONSBYRÅ